

بورس کالای ایران

Iran Mercantile Exchange

(سهامی عام)



**گزارش سالانه هیئت مدیره به مجمع عمومی صاحبان سهام
برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰**



بورس کالای ایران

Iran Mercantile Exchange

(سهامی عام)



**گزارش سالانه هیئت مدیره به مجمع عمومی صاحبان سهام
برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰**

**گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت
گزارش حسابرس مستقل و بازرس قانونی
صورت‌های مالی**

ترازنامه

صورت سود و زیان

صورت جریان وجوه نقد

یادداشت‌های توضیحی

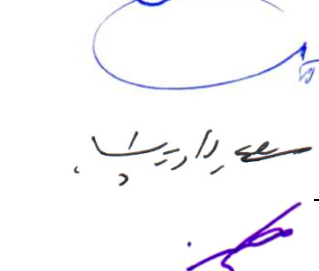
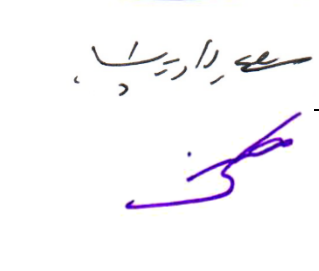
مجمع محترم عمومی عادی سالانه

صاحبان سهام شرکت بورس کالای ایران (سهامی عام)

در اجرای مفاد ماده‌ی ۲۳۲ اصلاحیه قانون تجارت، مصوب اسفندماه ۱۳۴۷ و ماده‌ی ۴۵ قانون بازار اوراق بهادار بدین وسیله گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت برای سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ بر پایه سوابق، مدارک، اطلاعات و مستندات موجود تهیه و به شرح ذیل تقدیم می‌گردد.

گزارش حاضر به عنوان یکی از گزارش‌های سالانه هیئت‌مدیره به مجمع، مبتنی بر اطلاعات ارائه شده در صورت‌های مالی بوده و اطلاعاتی را درخصوص وضع عمومی شرکت و عملکرد هیئت‌مدیره فراهم می‌آورد.

به نظر اینجانبان اطلاعات مندرج در این گزارش که درباره عملیات، فعالیت‌ها، کارکردهای اصلی و وضع عمومی شرکت می‌باشد، با تأکید بر ارائه منصفانه نتایج عملکرد هیئت‌مدیره و در جهت حفظ منافع سهام‌داران شرکت و مطابق مقررات قانونی و اساسنامه شرکت تهیه و ارائه گردیده است. این اطلاعات منطبق با واقعیت‌های موجود بوده و نتایج احتمالی آن‌ها در آینده، تا حدی که در موقعیت فعلی می‌توان پیش‌بینی نمود، به نحو درست و مستند در این گزارش منعکس گردیده و هیچ موضوعی که عدم اطلاع از آن موجب گمراهی استفاده‌کنندگان و یا زی‌نفعان می‌شود، از گزارش حذف نگردیده است. این گزارش در تاریخ ۱۳۹۶/۰۲/۰۴ به تأیید هیئت‌مدیره رسیده است.

اعضای هیئت مدیره	سمت	نماینده	امضاء
شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	رئیس هیئت مدیره	منصور یزدی‌زاده	
شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت مدیره	محمود اکبری مزرعیه	
شرکت گروه بهمن (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	مهدی شریفی نیک‌نفس	
شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	مسین بهاری	
شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	عضو هیئت مدیره	ممسن عبدالمی	
شرکت سرمایه‌گذاری نفت و پتروشیمی تأمین (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	ومید باقری	
شرکت سرمایه‌گذاری فوارزمی (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	شعبانعلی داورپناه	
مدیرعامل	مأمود سلطانی‌نژاد		

بورس کالای ایران

Iran Mercantile Exchange

(سهامی عام)



گزارش فعالیت و وضع عمومی شرکت در سال ۱۳۹۵

فهرست مطالب

۹	گزیده اطلاعات
۱۲	پیام هیئت مدیره و مدیرعامل
۱۴	اطلاعات کلی شرکت
۱۴	تاریخچه
۱۴	موضوع فعالیت
۱۶	برنامه استراتژیک و راهبردها
۱۷	سرمایه و ترکیب سهام داران
۱۹	محیط حقوقی
۲۰	اهم رویدادها و اقدامات
۲۰	اهم رویدادها
۲۲	اهم اقدامات و نتایج
۲۶	آمار معاملات
۲۶	گزیده آمار معاملات
۲۹	بازار فیزیکی
۴۶	بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا
۴۹	پذیرش کالاها، شرکتها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها
۵۰	کالاها و شرکت های پذیرش شده در بازار اصلی
۵۰	کالاها و شرکت های پذیرش شده در بازار فرعی
۵۰	اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرش شده
۵۱	انبارهای پذیرش شده
۵۲	کارگزاران
۵۲	کارگزاران فعال
۵۵	عملکرد کارگزاران
۵۷	وضعیت مالی
۵۷	مقایسه ی بودجه و عملکرد
۵۸	عملکرد مالی

۵۸	نسبت‌های مالی
۵۹	درآمد حاصل از کارمزد معاملات
۶۰	نظام راهبری شرکت
۶۰	ساختار سازمانی
۶۱	هیئت‌مدیره
۶۳	حسابرس مستقل و بازرس قانونی
۶۴	نیروی انسانی
۶۷	اولویت‌های سال ۱۳۹۶
۶۹	پیشنهاد هیئت‌مدیره

گزیده اطلاعات

جدول ۱: گزیده اطلاعات عمومی شرکت

نوع شرکت	سهامی عام
سال تأسیس	۱۳۸۶
تعداد سهامداران	۴,۷۳۵ سهامدار در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
تعداد سهام	۹۰۰ میلیون سهم
مدیرعامل	حامد سلطانی نژاد
تعداد پرسنل	۱۶۰ نفر در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰
تعداد کالاهای پذیرش شده	۲۵۵ کالا
تعداد شرکت‌های پذیرش شده	۵۳۰ شرکت
ابزارهای مالی	قراردادهای نقد، سلف و نسیه؛ اوراق سلف موازی استاندارد؛ گواهی سپرده کالایی؛ قراردادهای آتی؛ قرارداد اختیار معامله.
چشم‌انداز	بورس کالای ایران در افق چشم‌انداز (۱۴۰۰)، مرجع قیمت‌گذاری کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای در منطقه و یکی از گزینه‌های اولویت‌دار تولیدکنندگان برای تأمین مالی و پوشش ریسک تجاری می‌باشد.
راهبردها	[۱] اوراق بهادارسازی و توسعه ابزارهای مشتقه [۲] ایجاد و به‌کارگیری ابزارهای تأمین مالی و معاملاتی متنوع، متناسب با نیاز مشتریان [۳] گسترش اندازه و عمق بازار در کالاهای منتخب جهت مرجعیت کشف قیمت بازار [۴] استفاده از ظرفیت نهادهای مالی جهت توسعه کسب‌وکار بورس کالای ایران [۵] مشتری‌مداری و کیفیت‌گرایی در ارائه خدمات به ذی‌نفعان [۶] بهینه‌سازی مستمر و به‌روزرسانی قابلیت‌های حوزه فناوری اطلاعات متناسب با توسعه ابزارها و بازارها [۷] ترویج کارکردها و ارتقاء جایگاه بورس کالای ایران در محیط کسب‌وکار و رسانه [۸] توسعه فعالیت جهت ارتقاء تجارت کشور با بازارهای بین‌المللی

جدول ۲: گزیده اطلاعات مالی شرکت

تجدید ارائه شده			
۱۳۹۳	۱۳۹۴	۱۳۹۵	سال
میلیون ریال			الف) اطلاعات عملکرد مالی طی دوره
۴۳۲,۴۵۱	۳۳۶,۵۵۶	۴۶۰,۹۰۲	درآمد خالص
۲۰۳,۵۶۵	۶۷,۷۹۰	۱۵۱,۰۳۲	سود عملیاتی
۱۴۰,۹۱۴	۱۷۵,۸۱۸	۱۹۰,۰۹۳	درآمدهای غیرعملیاتی
۲۹۹,۴۹۷	۲۳۰,۴۱۵	۳۰۹,۵۲۷	سود خالص - پس از کسر مالیات
(۱۸,۳۱۱)	(۱۴,۲۷۶)	(۱۰,۱۸۴)	تعدیلات سنواتی
۲۰۲,۰۰۶	۱۰۹,۵۷۰	۲۰۷,۲۰۷	وجوه نقد حاصل از فعالیت‌های عملیاتی
میلیون ریال			ب) اطلاعات وضعیت مالی در پایان دوره
۹۹۵,۶۱۲	۱,۰۷۶,۹۲۷	۱,۳۷۰,۷۷۴	جمع دارایی‌ها
۱۱۸,۶۰۷	۸۲,۰۰۷	۸۹,۲۷۷	جمع بدهی‌ها
۴۵۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰	سرمایه ثبت‌شده
۸۷۷,۰۰۰	۹۹۴,۹۲۰	۱,۲۸۱,۴۹۷	جمع حقوق صاحبان سهام
درصد			ج) نرخ بازده
۳۳	۲۲	۲۵	نرخ بازده دارایی‌ها
۳۹	۲۵	۲۷	نرخ بازده حقوق صاحبان سهام (ارزش ویژه)
د) اطلاعات مربوط به هر سهم			
۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۴۵۰,۰۰۰,۰۰۰	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	تعداد سهام در پایان سال مالی
۶۲۷	۶۶۰	۳۲۹	پیش‌بینی سود هر سهم - ریال
۶۶۶	۵۱۲	۳۴۴	سود هر سهم (EPS) - ریال
۲۵۰	۵۱	۳۵*	سود نقدی هر سهم - ریال

* پیشنهاد هیئت‌مدیره

جدول ۳: گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

تغییرات		سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		آمار معاملات
ارزش	مقدار	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	
۲۲٪	۵٪-	۱۲۸,۲۳۲	۹,۸۸۳	۱۵۵,۹۶۳	۹,۳۹۳	ممصولات صنعتی و معدنی
۱۹۹٪	۲۲۹٪	۹,۴۰۱	۷۶۴	۲۸,۱۱۳	۲,۵۱۰	ممصولات کشاورزی
۳۴٪	۲۶٪	۸۵,۳۷۵	۲,۸۲۲	۱۱۴,۱۱۸	۳,۵۶۱	ممصولات پتروشیمی
۴٪-	۱٪	۷۳,۳۴۳	۹,۷۵۸	۷۰,۴۹۸	۹,۸۹۶	ممصولات فرآورده های نفتی
۶۶۴٪	۳۲۶٪	۱۹۴	۲۷	۱,۴۸۳	۱۱۵	بازار فرعی
۱۹٪	۳٪	۷۰۲	۶۰۴	۸۳۲	۶۲۰	طلا (مجم بر مسب کیلوگرم)
۲۵٪	۱۰٪	۲۹۷,۲۴۷	۲۳,۲۵۴	۳۷۱,۰۰۷	۲۵,۴۷۵	جمع بازار فیزیکی
۱۳۴٪	۸۹٪	۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۲۴۱	۳,۲۰۲,۲۴۲	قراردادهای آتی (مجم بر مسب تعداد قرارداد)
-	-	۰	۰	۵۰۴	۴۲,۸۵۲	قراردادهای اختیار معامله (مجم بر مسب تعداد قرارداد)
۱۳۴٪	۹۱٪	۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۷۴۵	۳,۲۴۵,۰۹۴	جمع قراردادهای مشتقه (مجم بر مسب تعداد قرارداد)
۶۶۹٪	۱۶۳٪	۶,۷۶۴	۲,۶۹۸	۵۲,۰۲۲	۷,۱۰۶	سلف موازی استاندارد
۱۸۵٪	۱۳۸٪	۱,۲۰۴	۱۹۰	۳,۴۳۷	۴۵۳	گواهی سپرده کالایی
۱۵۵٪	—	۱۷۴,۷۷۱	-	۴۴۶,۲۰۴	-	جمع اوراق بهادار مبتنی بر کالا
۷۳٪	۲۶٪	۴۷۲,۰۱۸	۲۶,۱۴۲	۸۱۷,۲۱۱	۳۳,۰۳۴	جمع کل معاملات شرکت بورس کالای ایران

پیام هیئت مدیره و مدیرعامل

بسیار خرسندیم که این فرصت فراهم شد تا یک بار دیگر کارنامه یک سال کوشش و تکاپو در شرکت بورس کالای ایران را تقدیم حضورتان کنیم.

بورس کالای ایران در دهمین سال فعالیت خود، توانسته است به عنوان یکی از مهم ترین ارکان بازار سرمایه نقش پررنگ و اثرگذاری در اقتصاد کشور به خصوص در زمینه برآورده کردن نیاز بخش های مختلف اقتصاد از قبیل صنایع فولاد، پتروشیمی، معدن و کشاورزی ایفا کند. کشف قیمت بر مبنای عرضه و تقاضا، کاهش هزینه های مبادلات به واسطه تسهیل دسترسی به اطلاعات بازار، افزایش نقدشوندگی بر پایه ایجاد بازار ثانویه برای معاملات، ایجاد سازوکار تأمین مالی و سوق دادن آن به سمت صنایع توجیه پذیر و همچنین ایجاد امکان پوشش ریسک، از جمله کارکردهای بورس کالای ایران در راستای شکوفایی اقتصاد ملی هستند. با توجه به بازنگری سند استراتژیک در سال ۱۳۹۴ و در راستای تحقق چشم انداز تعریف شده جدید، امید است در آینده، بورس کالای ایران سهم به سزایی در تأمین مالی تمامی امور بخشی و فرابخشی اقتصاد ایران ایفا نموده و پل ارتباطی مناسب و کارآمد تعامل اقتصاد ایران با اقتصاد بین الملل باشد.

در این چارچوب، شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵ با ایجاد تحولاتی در حوزه های مختلف نظیر: سهم ۴۲ درصدی شرکت بورس کالای ایران از ارزش کل معاملات بازار سرمایه در سال ۱۳۹۵، شکسته شدن رکورد ارزش معاملات کل بورس کالای ایران از زمان تأسیس، شکسته شدن رکورد ارزش معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا از زمان تأسیس، رشد ۱۵۵ درصدی ارزش معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا (رسیدن به ۴۴۶ هزار میلیارد ریال)، رشد ۲۵ درصدی ارزش معاملات کالای فیزیکی (رسیدن به ۳۷۱ هزار میلیارد ریال)، ۶ برابر شدن میزان تأمین مالی در قالب اوراق سلف موازی استاندارد در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ (انتشار اوراق سلف موازی استاندارد به ارزش ۳۲ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۵ و به ارزش ۵/۷ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴)، افزایش ۱۸۵ درصدی معاملات گواهی سپرده کالایی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴، اجرای سیاست قیمت تضمینی برای محصولات جو و ذرت در کل کشور، تأسیس تالار معاملات پسته در کرمان، راه اندازی معاملات پیوسته گواهی سپرده کالایی ذرت دانه ای وارداتی (برزیلی)، ذرت دانه ای داخلی، زعفران سرگل و زعفران پوشال، افزایش ۲۶ درصدی حجم و ۳۴ درصدی ارزش معاملات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴، شکسته شدن رکورد ارزش و حجم محصولات پتروشیمی در تاریخ بورس کالای ایران، راه اندازی معاملات اختیار خرید و اختیار فروش بر روی سکه بهار آزادی، راه اندازی معاملات برخط (آنلاین) گواهی سپرده کالایی، ارتقاء هسته معاملات آتی در راستای افزایش سرعت و ظرفیت، راه اندازی کامل سیستم سامانه جامع معاملاتی (TTS) و امکان معاملات از دفاتر در رینگ

داخلی و صادراتی، افزایش سرمایه شرکت به ۹۰۰ میلیارد ریال و درج بورس کالا در تابلوی «الف» بازار پایه فرابورس ایران در جهت تحقق چشم‌انداز و راهبردهای تدوین شده خود تلاش نموده است.

شرکت بورس کالای ایران، در سال ۱۳۹۶ با کمک و همراهی کلیه ذی‌نفعان خود اعم از سهام‌داران محترم، مدیریت و کارکنان متخصص، همچنان در مسیر تحقق چشم‌انداز و اهداف سند استراتژی بازنگری شده خود حرکت خواهد کرد. در این راستا راه‌اندازی معاملات قراردادهای اختیار معامله روی محصولات همپون ذرت و جو، معاملات برخط (آنلاین) اختیار معامله، معاملات مجازی قراردادهای آتی (در دهمین نمایشگاه بورس، بانک و بیمه رونمایی شد)، معاملات پیمان‌های آتی و سوآپ کالایی، قرارداد آتی قیر، بازار مشتقه ارزی (معاملات قراردادهای آتی و اختیار)، صندوق‌های کالایی، معاملات اوراق خرید دین کالایی، تابلوی مناقصه، معاملات گواهی سپرده کالایی محصولات صنعتی، پتروشیمی و کشاورزی، معاملات حق الامتیاز، بازار معاملات تهاتری و معاملات حراج دوطرفه در بازار فیزیکی در کنار طراحی و اجرای سیستم مدیریت ریسک یکپارچه، استراتژیک محور شدن وجه تضمین معاملات اختیار، عرضه سنگ آهن در تالار داخلی بورس کالای ایران به منظور پیاده سازی تبصره ۲ آیین نامه اجرایی ماده ۳۷ قانون رفع موانع تولید رقابت‌پذیر و ارتقاء نظام مالی کشور، اجرای تبصره ۴ ماده ۶ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی در خصوص الزام دولت به خرید و فروش نهاده‌ها و محصولات تولیدی بخش کشاورزی از طریق بورس کالای ایران و اجرای بند الف ماده ۳۲ قانون برنامه پنج‌ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران در راستای استفاده دولت از ابزارهای بورس کالای ایران به منظور کاهش التهابات بازار کالاهای اساسی کشاورزی و کاهش نوسان غیرعادی فصلی محصولات کشاورزی پیگیری خواهند شد.

ناگفته پیداست تمامی دستاوردهای شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵ را باید مرهون حمایت‌های سهام‌داران محترم و تلاش بی‌وقفه همکاران متعهد در نیل به اهداف شرکت دانست که بدین وسیله تشکر و قدردانی خود را از آنان اعلام می‌نمایم. توجه سهام‌داران عزیز به عملکرد این دوره و ارائه پیشنهادات ارزشمندتان، در بهبود هرچه بیشتر و بهتر عملکرد دوره آتی شرکت مؤثر خواهد بود.

اطلاعات کلی شرکت

تاریخچه

به لحاظ عملیاتی سابقه بورس کالای ایران به دو سازمان مجزا برمی گردد، سازمان کارگزاران بورس فلزات تهران، که در شهریورماه سال ۱۳۸۲، به عنوان اولین بورس کالای کشور فعالیت خود را آغاز کرد و همچنین سازمان کارگزاران بورس کالای کشاورزی، که در شهریورماه سال ۱۳۸۳، شروع به فعالیت نمود. شرکت بورس کالای ایران به موجب ماده ۵۸ قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران به عنوان یک شرکت جدید و کاملاً مستقل از ادغام سازمان های کارگزاران بورس فلزات تهران و بورس کالای کشاورزی ایران، در تاریخ ۱۳۸۶/۰۵/۰۲ تحت شماره ی ۳۰۱۹۸۴ در اداره ثبت شرکت ها و مؤسسات تهران به ثبت رسید و پس از پذیره نویسی در ۴ گروه سهام داری و برگزاری مجمع عمومی از ابتدای مهرماه سال ۱۳۸۶ فعالیت خود را آغاز کرد.

بدین ترتیب، هم اکنون بورس کالای ایران با یک دهه تجربه، بستری مناسب برای معاملات انواع محصولات صنعتی و معدنی، محصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی و محصولات کشاورزی در قالب قراردادهای نقد، نسیه و سلف در بازار معاملات کالای فیزیکی و بازار فرعی فراهم کرده است. همچنین در این بورس، معاملات ابزارهای نوین مالی از جمله قرارداد آتی، قرارداد اختیار معامله، گواهی سپرده کالایی و سلف موازی استاندارد بر روی کالاهای مختلف در حال انجام می باشند.

موضوع فعالیت

موضوع فعالیت شرکت طبق مفاد ماده ۳ از فصل دوم اساسنامه شرکت به شرح زیر می باشد:

[۱] تشکیل، سازماندهی و اداره ی بورس کالا به صورت متشکل، سازمان یافته و خودانتظام به منظور انجام

معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده، توسط اشخاص ایرانی و

غیرایرانی مطابق قانون و مقررات

[۲] پذیرش کالاها و اوراق بهادار مبتنی بر آن از قبیل کالاهای صنعتی، معدنی و کشاورزی و اوراق بهادار

مبتنی بر هر کدام مطابق قانون و مقررات

[۳] تعیین شرایط عضویت برای گروه های مختلف از اعضاء، پذیرش متقاضیان عضویت، وضع و اجرای

ضوابط حرفه ای و انضباطی برای اعضاء، تعیین وظایف و مسئولیت های اعضاء و نظارت بر فعالیت آنها

و تنظیم روابط بین آنها مطابق قانون و مقررات

[۴] فراهم آوردن شرایط لازم برای دسترسی منصفانه اعضاء به منظور انجام معاملات کالاها و اوراق بهادار

مبتنی بر کالای پذیرفته شده مطابق قانون و مقررات

[۵] همکاری و هماهنگی با نهادهای مالی، شرکتها، ارگانها و سازمانهایی که بخشی از وظایف مربوط به

دادوستد کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده یا انتشار و پردازش اطلاعات

مرتبط با بورس کالا را به عهده دارند، از جمله شرکت های سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و تسویه

وجوه

[۶] انجام تحقیقات، آموزش و فرهنگ سازی مرتبط با بورس کالا برای تسهیل، بهبود و گسترش دادوستد

در بورس کالا و انتشار نشریه در حوزه تخصصی و مرتبط با موضوع فعالیت شرکت پس از اخذ

مجوزهای لازم

[۷] همکاری با بورس های دیگر در ایران و خارج از ایران به منظور تبادل اطلاعات و تجربیات و یکسان سازی

مقررات و استانداردها

[۸] نظارت بر حسن انجام معاملات کالاهای پذیرفته شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده در

بورس کالای ایران

[۹] تهیه، جمع آوری، پردازش، انتشار و یا اعلام اطلاعات مربوط به سفارش ها و معاملات کالاهای پذیرفته

شده و اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرفته شده طبق قانون و مقررات

[۱۰] نظارت بر عرضه کنندگان کالاهای پذیرفته شده در بورس کالای ایران و ناشران اوراق بهادار مبتنی

بر کالای پذیرفته شده، مطابق قانون و مقررات

[۱۱] پذیرش انبارها، نظارت بر فعالیت آنها و انجام عملیات مربوط به انبارها که در جهت تسهیل دادوستد

معاملات در بورس کالا انجام می شود

[۱۲] اجرای سایر وظایفی که مطابق قانون و مقررات به عهده ی شرکت گذاشته شده یا می شود

تبصره: انجام موضوع مندرج در بند ۱۱ این ماده پس از آمادگی شرکت سپرده گذاری مرکزی اوراق بهادار و

تسویه وجوه در چارچوب مقررات به آن شرکت منتقل خواهد شد.

برنامه استراتژیک و راهبردها

موضوع بازننگری سند استراتژی شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۴ با توجه به تغییرات فضای کسب و کار و اتمام دوره سند پیشین، انجام گرفت. در بازننگری سند مذکور، تجزیه و تحلیل ذی نفعان، بازننگری اهداف کلان، ارزیابی محیطی و داخلی، تعیین موقعیت استراتژیک، تدوین راهبردها و تنظیم برنامه عملیاتی صورت پذیرفت. برای انجام موارد مذکور ترکیبی از مدل‌های موجود، به همراه الگوهای سایر بورس‌های کالایی در جهان استفاده گردید. پس از انجام اقدامات مرتبط با گردآوری داده‌ها، شامل برگزاری جلسات مرتبط، انجام مصاحبه‌های منظم و توزیع و تکمیل پرسشنامه‌های مرتبط، چشم‌انداز بورس کالای ایران به صورت "بورس کالای ایران در افق چشم‌انداز، مرجع قیمت‌گذاری کالاهای اساسی و مواد اولیه واسطه‌ای در منطقه و یکی از گزینه‌های اولویت‌دار تولیدکنندگان برای تأمین مالی و پوشش ریسک تجاری می‌باشد" تدوین گردید. سپس با تعیین موقعیت استراتژیک مجموعه با چهار ابزار ماتریس سوات، ارزیابی داخلی خارجی، ماتریس رقابتی پورتر و ماتریس استراتژی‌های اصلی، راهبردهای شرکت تدوین گردید. راهبردهای هشت‌گانه در راستای دستیابی به چشم‌انداز اشاره شده عبارتند از:

[۱] اوراق بهادارسازی و توسعه ابزارهای مشتقه

[۲] ایجاد و به‌کارگیری ابزارهای تأمین مالی و معاملاتی متنوع، متناسب با نیاز مشتریان

[۳] گسترش اندازه و عمق بازار در کالاهای منتخب جهت مرجعیت کشف قیمت بازار

[۴] استفاده از ظرفیت نهادهای مالی جهت توسعه کسب و کار بورس کالای ایران

[۵] مشتری‌مداری و کیفیت‌گرایی در ارائه خدمات به ذی نفعان

[۶] بهینه‌سازی مستمر و به‌روزرسانی قابلیت‌های حوزه فناوری اطلاعات متناسب با توسعه ابزارها و بازارها

[۷] ترویج کارکردها و ارتقاء جایگاه بورس کالای ایران در محیط کسب و کار و رسانه

[۸] توسعه فعالیت جهت ارتقاء تجارت کشور با بازارهای بین‌المللی

به‌منظور پیاده‌سازی راهبردهای فوق، نقشه استراتژی، شاخص‌های عملکردی و هدف‌گذاری شده، به همراه برنامه عملیاتی مرتبط و تقسیم‌کار وظیفه‌ای، تدوین و ازسوی مدیرعامل شرکت بورس کالای ایران جهت هماهنگی و اجرا ابلاغ گردید.

سرمایه و ترکیب سهامداران

سرمایه شرکت در بدو تأسیس مبلغ ۱۰۰ میلیارد ریال (شامل تعداد ۱۰۰ میلیون سهم، به ارزش اسمی هر سهم ۱،۰۰۰ ریال) بوده و این رقم طی مصوبات مجامع عمومی فوق العاده، مطابق جدول ۴ در مجموع به ۹۰۰ میلیارد ریال رسیده است.

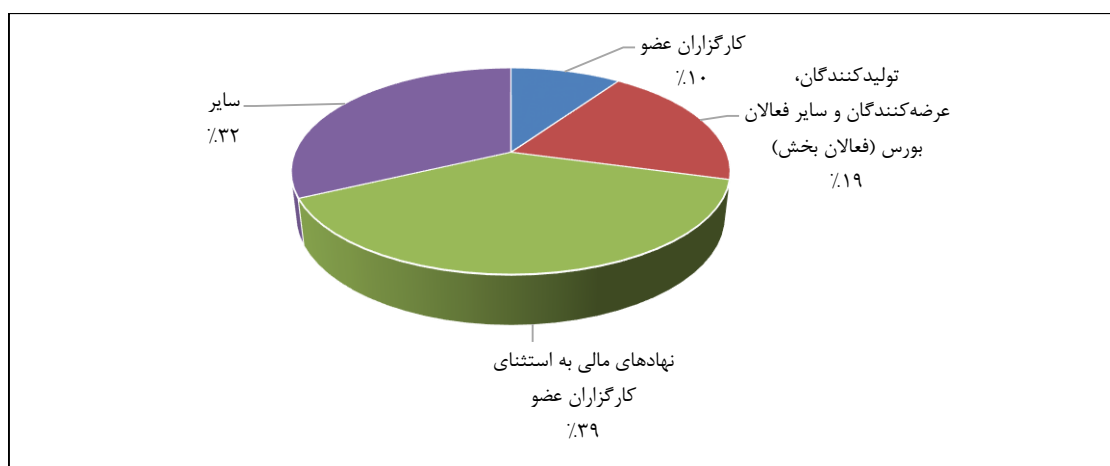
جدول ۴: اطلاعات مربوط به افزایش سرمایه‌های شرکت

تاریخ برگزاری مجمع فوق العاده	افزایش سرمایه (درصد)	میزان سرمایه پس از اعمال افزایش (میلیارد ریال)
۱۳۹۰/۰۲/۲۰	۲۰	۱۲۰
۱۳۹۱/۰۲/۳۰	۶۶	۲۰۰
۱۳۹۲/۰۲/۳۰	۵۰	۳۰۰
۱۳۹۳/۰۳/۰۵	۵۰	۴۵۰
۱۳۹۵/۰۴/۲۸	۱۰۰	۹۰۰

مشخصات سهامداران شرکت در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰ به شرح جداول ۵، ۶ و شکل ۱ می‌باشد.

جدول ۵: ترکیب سهامداران شرکت در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰

ردیف	گروه سهامداران	تعداد سهامدار	تعداد سهام	درصد مالکیت
۱	کارگزاران عضو	۳۵	۸۷,۶۶۹,۰۰۰	۹/۷
۲	تولیدکنندگان، عرضه‌کنندگان و سایر فعالان بورس (فعالان بفش)	۸۹	۱۷۵,۷۳۴,۴۱۴	۱۹/۵
۳	نهادهای مالی به استثنای کارگزاران عضو	۴۸	۳۴۹,۰۵۶,۰۰۰	۳۸/۸
۴	اشخاصی که جزء دسته‌های اول تا سوم نیستند (سایر اشخاص)	۴۵۶۳	۲۸۷,۵۴۰,۵۸۶	۳۲/۰
	جمع کل	۴۷۳۵	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰/۰



شکل ۱: سهم گروه‌های سهامداران در پایان سال مالی ۱۳۹۵

جدول ۶: فهرست سهامداران شرکت در تاریخ ۱۳۹۵/۱۲/۳۰

ردیف	نام سهامدار	تعداد سهام	درصد
۱	شرکت سرمایه گذاری تدبیر (سهامی خاص)	۱۸,۹۱۸,۰۰۰	۲/۱۰
۲	شرکت سهامی بیمه ایران (سهامی خاص)	۱۶,۷۱۳,۰۰۰	۱/۸۶
۳	شرکت سرمایه گذاری فرهنگیان	۱۵,۳۸۹,۹۹۴	۱/۷۱
۴	شرکت کارگزاری سی ولکس کالا	۱۵,۰۶۶,۰۰۰	۱/۶۷
۵	شرکت سهامی بیمه البرز	۱۴,۵۰۸,۰۰۰	۱/۶۱
۶	شرکت گروه مالی ملت (سهام عام)	۱۴,۲۲۶,۱۵۸	۱/۵۸
۷	شرکت گروه مدیریت سرمایه گذاری امید (سهامی خاص)	۱۴,۰۸۵,۰۰۰	۱/۵۷
۸	شرکت سرمایه گذاری غدیر (سهامی عام)	۱۳,۶۳۵,۰۰۰	۱/۵۲
۹	صندوق بازنشستگی کشوری	۱۳,۲۰۳,۰۰۰	۱/۴۷
۱۰	شرکت سپیمان فارس و فوزستان	۱۳,۱۹۴,۰۰۰	۱/۴۷
۱۱	بنیاد مستضعفان انقلاب اسلامی	۱۳,۱۹۴,۰۰۰	۱/۴۷
۱۲	بانک کشاورزی	۱۳,۰۵۰,۰۰۰	۱/۴۵
۱۳	کارگزاری ستاره جنوب (سهامی خاص)	۱۲,۰۵۱,۰۰۰	۱/۳۴
۱۴	شرکت سرمایه گذاری گروه توسعه ملی	۱۱,۷۰۰,۰۰۰	۱/۳۰
۱۵	بانک اقتصاد نوین	۱۱,۴۳۹,۰۰۰	۱/۲۷
۱۶	شرکت سرمایه گذاری ملی ایران - سما	۱۱,۴۳۹,۰۰۰	۱/۲۷
۱۷	شرکت سرمایه گذاری بهمن	۹,۶۷۵,۰۰۰	۱/۰۸
۱۸	شرکت سرمایه گذاری صنایع پتروشیمی	۹,۶۷۵,۰۰۰	۱/۰۸
۱۹	شرکت گروه بهمن (سهامی عام)	۹,۴۷۷,۰۰۰	۱/۰۵
۲۰	سایر سهامداران (کمتر از یک درصد)	۶۴۹,۳۶۱,۸۴۸	۷۲/۱۵
	جمع	۹۰۰,۰۰۰,۰۰۰	۱۰۰/۰

محیط حقوقی

شرکت بورس کالای ایران متولی بازاری سازمان یافته، قانونمند و تحت نظارت می باشد؛ بازاری که روابط بین فعالان آن بر اساس مجموعه‌ای از قوانین و مقررات تنظیم شده است. مهم‌ترین قوانین و مقررات حاکم بر فعالیت شرکت عبارتند از:

- قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران
- قانون توسعه ابزارها و نهادهای مالی جدید در راستای تسهیل اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی
- قانون تجارت
- قانون مبارزه با پول‌شویی
- قانون برنامه پنج‌ساله پنجم توسعه‌ی جمهوری اسلامی ایران
- قانون اجرای سیاست‌های کلی اصل چهل و چهارم قانون اساسی
- مصوبات هیئت وزیران در خصوص فعالیت‌های بورس کالا
- دستورالعمل‌ها و آیین‌نامه‌های مصوب شورای عالی بورس و سازمان بورس و اوراق بهادار
- قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- قانون نظام جامع دامپروری کشور

آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مصوب سال مالی ۱۳۹۵ عبارتند از:

۱. دستورالعمل اجرایی معاملات قرارداد اختیار معامله در شرکت بورس کالای ایران
۲. دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس کالای ایران
۳. ضوابط وجه تضمین قراردادهای اختیار معامله در بورس کالای ایران
۴. اصلاح ماده ۲۵ دستورالعمل معاملات کالا و اوراق بهادار مبتنی بر کالا
۵. ضوابط اجرایی موضوع ماده ۱۸ دستورالعمل تسویه و پایاپای معاملات و بند ۶ ماده ۴ دستورالعمل ثبت سفارش کالا در بورس کالای ایران

اهم رویدادها و اقدامات

اهم رویدادها

جدول ۷: اهم رویدادهای بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵

ردیف	رویداد	تاریخ
۱	مضور بورس کالای ایران در نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی	۹۵/۲/۷
۲	بازدید شرکت کنندگان هشتمین دوره بین المللی بازار سرمایه اسلامی از بورس کالا	۹۵/۲/۱۴
۳	مضور در نمایشگاه بین المللی نفت، گاز و پتروشیمی	۹۵/۲/۲۱
۴	مضور و سفیرانی مدیرعامل بورس کالای ایران در کنفرانس بین المللی قیر مؤسسه آرگوس	۹۵/۲/۲۲
۵	نشست مدیرعامل بورس کالا و مسئولان شرکت سپرده گذاری مرکزی بازار سرمایه اندونزی	۹۵/۳/۴
۶	انتشار قیمت های بورس کالا در نشریه PLATTS برای اولین بار	۹۵/۳/۱۵
۷	پذیرش عضویت وابسته بورس کالای ایران در فدراسیون جهانی بورس ها (WFE)	۹۵/۴/۸
۸	امضای تفاهم نامه همکاری بین بورس کالای ایران و پاکستان	۹۵/۴/۱۲
۹	مضور بورس کالا در نهمین نمایشگاه بین المللی بورس، بانک و بیمه	۹۵/۴/۲۰
۱۰	برگزاری مجمع عمومی سالیانه بورس کالای ایران	۹۵/۴/۲۸
۱۱	میزبانی بورس کالای ایران از شرکت کنندگان در همایش بین المللی چهارمین انقلاب صنعتی و معرفی این بورس به آنها	۹۵/۵/۱۴
۱۲	مضور و سفیرانی مدیرعامل در اولین همایش بین المللی قیر و آسفالت ایران	۹۵/۶/۹
۱۳	دیدار با مدیران ارشد شرکت C. Steinweg group جهت توسعه روابط دو شرکت در فصول انبارداری کالاهای و اجاره انبار در خارج از کشور	۹۵/۶/۱۴
۱۴	دیدار با مدیران ارشد شرکت Heneken جهت توسعه روابط دو شرکت در فصول معامله کالا با رویکرد کالاهای آلومینیومی	۹۵/۶/۳۰
۱۵	نشست فبری مدیرعامل بورس کالای ایران	۹۵/۷/۱۱
۱۶	مضور بورس کالای ایران در نشست انجمن بازارهای آتی (AFM) و استقبال ویژه اعضای AFM و FEAS از ایده فلاقانه بورس کالای ایران در استفاده از ابزارهای مالی جدید همانند Blockchain	۹۵/۷/۱۶
۱۷	دیدار با فعالان بازار کشاورزی روسیه جهت توسعه همکاری در فصول معاملات ذرت	۹۵/۷/۲۸
۱۸	مضور بورس کالا در سومین نمایشگاه بین المللی بورس کیش	۹۵/۸/۱۱
۱۹	مضور بورس کالای ایران در پنجاه و ششمین مجمع سالانه فدراسیون جهانی بورس ها (WFE) در شهر کارتهائو کلمبیا	۹۵/۸/۱۶
۲۰	نشست مدیران ارشد نهاد ناظر بازار سرمایه هندوستان و بورس کالای ایران	۹۵/۸/۲۵
۲۱	مضور بورس کالای ایران در نشست سالانه فدراسیون بورس های سهام آسیایی و اروپایی FEAS در شهر الشیخ مصر با میزبانی بورس مصر	۹۵/۸/۲۶
۲۲	انتخاب شدن بورس کالای ایران به عنوان یکی از اعضای شورای کمیته ایرانی ICC	۹۵/۸/۲۶
۲۳	امضای تفاهم نامه همکاری میان بورس کالای ایران، سازمان صنایع کوچک و صندوق ضمانت سرمایه گذاری صنایع کوچک	۹۵/۹/۱

ردیف	رویداد	تاریخ
۲۴	افتتاح تالار معاملات کارگزاران بورس کالای ایران در منطقه آزاد ارس	۹۵/۹/۲
۲۵	امضای تفاهم نامه بورس کالای ایران با کمیسیون صنایع اتاق ایران	۹۵/۹/۶
۲۶	مضور نمایندگان بورس کالای ایران در نشست کمیسیون مشترک اقتصادی ایران و ارمنستان در محل وزارت نیرو و تصمیم همکاری بورس کالای ایران با کشورهای حوزه اتمادیه اقتصادی اوراسیا از طریق بورس کالای ارمنستان	۹۵/۹/۱۳
۲۷	امضای تفاهم نامه مشترک میان بورس کالای ایران و بانک ملت	۹۵/۹/۱۵
۲۸	امضای تفاهم نامه همکاری بورس کالای ایران با بورس کالا و مشتقه اندونزی	۹۵/۹/۲۴
۲۹	راه اندازی معاملات قراردادهای اختیار معامله	۹۵/۹/۲۸
۳۰	سفرانی مدیرعامل بورس کالا در چهارمین همایش بین المللی سنگ آهن ایران	۹۵/۱۰/۲۰
۳۱	افتتاحیه گواهی سپرده زعفران در مشهد	۹۵/۱۱/۲۴
۳۲	مضور بورس کالا در هفتمین همایش چشم انداز صنعت فولاد ایران	۹۵/۱۱/۲۶
۳۳	گشایش رسمی نماد بورس کالا در تابلوی الف بازار پایه فرابورس	۹۵/۱۲/۸
۳۴	برگزاری مراسم رسمی افتتاح معاملات پسته در بورس کالای ایران و آغاز به کار تالار تخصصی معاملات پسته در بورس کالای ایران با مضور وزیر اقتصاد، رئیس کمیسیون اقتصادی مجلس شورای اسلامی و رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار	۹۵/۱۲/۲۳

اهم اقدامات و نتایج

حوزه بازار فیزیکی

- رشد ۲۵ درصدی ارزش معاملات کالای فیزیکی (رسیدن به ۳۷۱ هزار میلیارد ریال)
- محصولات پتروشیمی و فرآورده‌های نفتی
 - افزایش ۲۶ درصدی حجم و ۳۴ درصدی ارزش معاملات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ و شکسته شدن رکورد ارزش و حجم محصولات پتروشیمی در تاریخ بورس کالای ایران
 - افزایش نسبت حجم معاملات به حجم عرضه از ۴۹ درصد در سال ۱۳۹۴ به ۶۷ درصد در سال ۱۳۹۵ در بازار محصولات پتروشیمی به واسطه اقدامات بورس کالا
 - راه‌اندازی قراردادهای بلندمدت و معاملات خرد
 - صدور رأی نهایی شورای رقابت مبنی بر ادامه یافتن معاملات محصولات پتروشیمی در بورس کالای ایران
 - تصویب ممنوعیت فروش کالاهای خارج از گونه (off-grade) پتروشیمی در بازار غیر بورسی توسط شورای رقابت

▪ محصولات کشاورزی

- افزایش مقدار معاملات (به میزان ۲۲۹ درصد) و ارزش معاملات (به میزان ۱۹۹ درصد) محصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴
- معامله بیش از ۴۲۲ هزار تن گندم در بازار فیزیکی
- عملیاتی نمودن سیاست قیمت تضمینی برای محصولات جو و ذرت در کل کشور
- راه‌اندازی معاملات پسته
- بازرسی فنی و پذیرش ۷۳ انبار محصولات زراعی جهت اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی برای دو محصول جو دامی و ذرت دانه‌ای در کل کشور
- همکاری و تعامل با فعالان حوزه طیور جهت راه‌اندازی معاملات محصول جوجه یک‌روزه و تلاش در جهت تکمیل زنجیره عرضه محصولات طیور در بورس کالا

▪ محصولات صنعتی و معدنی

- پذیرش سنگ آهن داخلی در هیئت پذیرش
- پذیرش و عرضه فرآورده‌های سنگ آهن
- توافق با ایمیدرو جهت عرضه محصولات معدنی جدید

- پذیرش و معامله کالاهای سازمان اموال تملیکی
- افزایش ده برابری تعداد مشتریان حقیقی در بازار معاملات فیزیکی

حوزه بازار مشتقه

- قراردادهای اختیار معامله
 - راهاندازی معاملات قراردادهای اختیار معامله
 - تدوین دستورالعمل مشتری محور قراردادهای اختیار معامله
 - تدوین ضوابط وجه تضمین قراردادهای اختیار معامله
 - تهیه امیدنامه و مشخصات قراردادهای اختیار معامله سکه بهار آزادی
 - تهیه بروشورها و انیمیشن‌های آموزشی مرتبط

▪ صندوق‌های قابل معامله کالایی

- اصلاح دستورالعمل پذیرش بورس کالای ایران
- تدوین و تصویب ضوابط نحوه تعیین و محاسبه NAV، ضوابط اختصاصی معاملات صندوق‌های کالایی، ضوابط لغو پذیرش صندوق‌های کالایی و نحوه پذیره‌نویسی صندوق‌های کالایی در هیئت مدیره بورس و ارسال آن به سازمان بورس جهت تصویب

▪ بازارگردانی قراردادهای مشتقه

- تصویب دستورالعمل فعالیت بازارگردانی در بورس کالای ایران
- تدوین و تصویب تعهدنامه فعالیت بازارگردانی در بورس کالای ایران
- تدوین فرایند اجرایی اعطای مجوز بازارگردانی
- انعقاد قراردادهای بازارگردانی با ۳ شرکت تأمین سرمایه

▪ دارایی‌های پایه جدید در حوزه قراردادهای آتی

- بررسی محصولات پتروشیمی و فراآورده‌های نفتی جهت پذیرش در قراردادهای آتی
- تدوین گزارش‌های امکان‌سنجی، مشخصات قرارداد و امیدنامه قراردادهای آتی قیر ۶۰۷۰، پلی اتیلن سبک خطی گرید AA0209 و PVCS65
- پذیرش قراردادهای آتی ذرت و زعفران

حوزه گواهی سپرده کالایی

- راهاندازی معاملات برخط (آنلاین) گواهی سپرده کالایی

- افزایش ۱۸۵ درصدی معاملات گواهی سپرده کالایی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴
- پذیرش ۱ انبار برای محصول زعفران و راهاندازی معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران در دو نوع زعفران پوشال و زعفران سرگل ممتاز
- پذیرش ۳ انبار برای محصول ذرت دانه‌ای تولید داخلی و راهاندازی معاملات پیوسته بر روی سه نماد جدید

حوزه فناوری ارتباطات و اطلاعات

- راهاندازی سامانه معاملات قراردادهای اختیار معامله
- تولید سامانه کشاورزان جهت جمع‌آوری اطلاعات، اعتبارسنجی و اخذ کد بورسی برای کشاورزان محصولات جو دامی و ذرت دانه‌ای و ایجاد ارتباطات الکترونیکی مورد نیاز در حوزه ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی
- توسعه و ارتقاء سامانه جامع معاملاتی (TTS)
- ارتقاء موتور معاملات آتی
- توسعه سرویس‌های انتشار اطلاعات برای ذی‌نفعان
- برقراری ارتباط الکترونیک با سامانه "ثامن"
- توسعه و ارتقاء سرویس‌های عملیاتی با بانک‌های عامل
- ایجاد اصلاحات مورد نیاز در سامانه‌های عملیاتی شرکت جهت پوشش عرضه‌های خرد، خاص و بلندمدت
- توسعه سامانه مدیریت مجوزهای کالاهای پتروشیمی
- اتصال به سامانه "بیتا" جهت تبادل اطلاعات با گمرک

حوزه روابط عمومی و بین‌الملل

- انتشار دو ماهنامه پیام اقتصادی بورس کالا
- تدوین و انتشار کتاب سیاست‌های حمایتی از بخش کشاورزی با تمرکز بر رویکردهای مبتنی بر بازار
- تدوین و انتشار کتاب پوشش نوسانات نرخ ارز (بازار قراردادهای آتی)
- برگزاری ۱۹,۵۴۴ نفر ساعت دوره آموزشی برای ذی‌نفعان بورس کالای ایران
- برگزاری نشست مدیران ارشد نهاد ناظر بازار سرمایه هندوستان و بورس کالای ایران

- حضور در هفتمین همایش چشم‌انداز صنعت فولاد و معدن ایران، نهمین نمایشگاه بین‌المللی بورس، بانک و بیمه، سومین نمایشگاه بین‌المللی بورس کیش، نمایشگاه بین‌المللی نفت، گاز و پتروشیمی و نمایشگاه تجهیزات و مواد آزمایشگاهی
- امضای تفاهم‌نامه همکاری میان بورس کالای ایران، سازمان صنایع کوچک و صندوق ضمانت سرمایه‌گذاری صنایع کوچک، تفاهم‌نامه همکاری بین بورس کالای ایران و پاکستان، تفاهم‌نامه مشترک میان بورس کالای ایران و بانک ملت، تفاهم‌نامه بورس کالای ایران با کمیسیون صنایع اتاق بازرگانی ایران، تفاهم‌نامه همکاری بورس کالای ایران با بورس کالا و مشتقه اندونزی و تفاهم‌نامه همکاری بین بورس کالای ایران و پاکستان
- انتشار قیمت محصولات معاملاتی شرکت بورس کالای ایران در نشریات Argus، Argus، ICIS، Steel First و Metal Bulletin، Argus Black Sea Steel، Feed Stock در طول سال
- انتشار قیمت‌های بورس کالا در نشریه Platts برای اولین بار
- پذیرش عضویت وابسته بورس کالای ایران در فدراسیون جهانی بورس‌ها (WFE) و حضور بورس کالای ایران در پنجاه و ششمین مجمع سالانه آن
- حضور بورس کالای ایران در نشست انجمن بازارهای آتی (AFM)

آمار معاملات

در این بخش آمار کلی معاملات طی سال ۱۳۹۵ به اختصار آمده است. بدین منظور بررسی معاملات هریک از گروه‌های کالایی قابل عرضه در بورس کالای ایران شامل محصولات صنعتی و معدنی، پتروشیمی، فرآورده‌های نفتی و محصولات کشاورزی و همچنین معاملات اوراق بهادار مبتنی بر کالا صورت گرفته است.

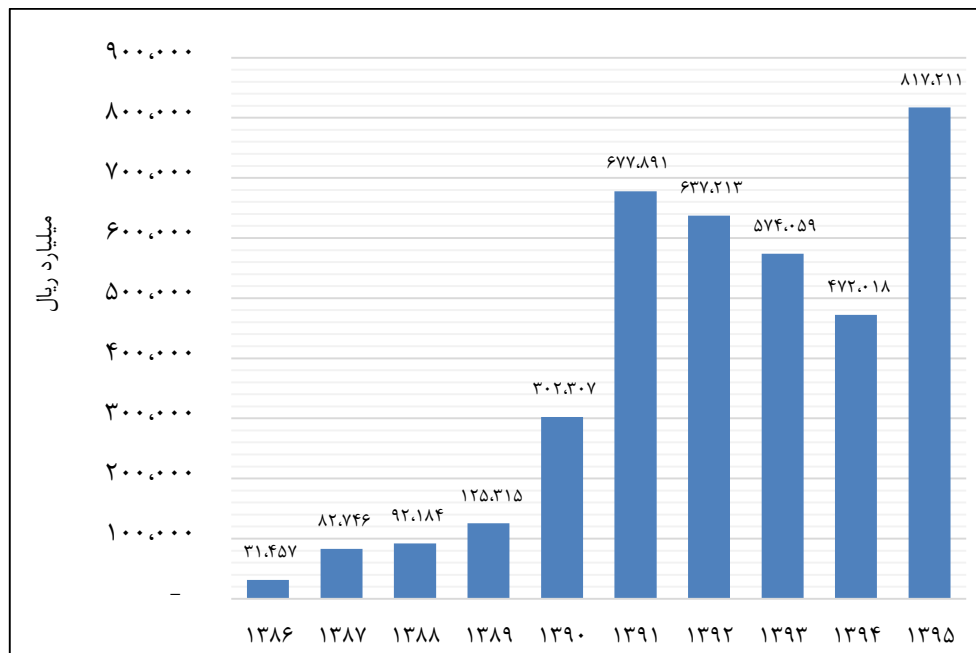
گزیده آمار معاملات

با در نظر گرفتن مجموع بازار فیزیکی و بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا، در سال ۱۳۹۵ ارزش معاملات بورس کالای ایران به ۸۱ هزار میلیارد تومان رسید که این امر رکورد جدیدی در تاریخ معاملات بورس کالا می‌باشد.

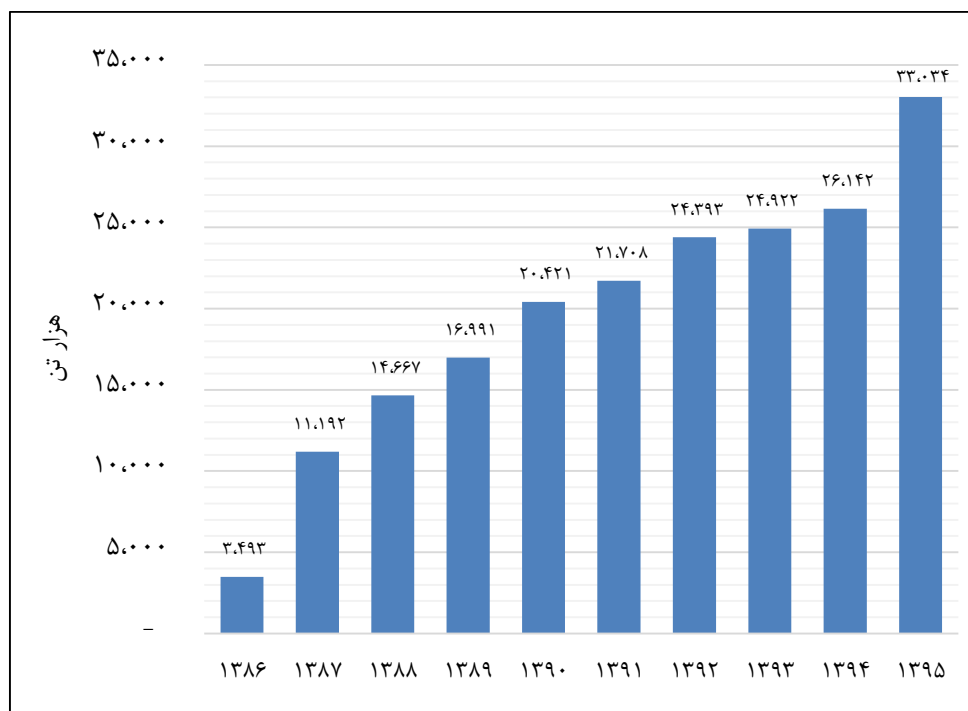
جدول ۸: گزیده اطلاعات معاملاتی شرکت

تغییرات		سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		آمار معاملات
ارزش	مقدار	ارزش (میلیارد ریال)	مجموع (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجموع (هزار تن)	
۲۲٪	-۵٪	۱۲۸,۲۳۲	۹,۸۸۳	۱۵۵,۹۶۳	۹,۳۹۳	مجموع محصولات صنعتی و معدنی
۱۹۹٪	۲۲۹٪	۹,۴۰۱	۷۶۴	۲۸,۱۱۳	۲,۵۱۰	مجموع محصولات کشاورزی
۳۴٪	۲۶٪	۸۵,۳۷۵	۲,۸۲۲	۱۱۴,۱۱۸	۳,۵۶۱	مجموع محصولات پتروشیمی
-۴٪	۱٪	۷۳,۳۴۳	۹,۷۵۸	۷۰,۴۹۸	۹,۸۹۶	مجموع فرآورده‌های نفتی
۶۶۴٪	۳۲۶٪	۱۹۴	۲۷	۱,۴۸۳	۱۱۵	بازار فرعی
۱۹٪	۳٪	۷۰۲	۶۰۴	۸۳۲	۶۲۰	طلا (مجموع بر مسب کیلوگرم)
۲۵٪	۱۰٪	۲۹۷,۲۴۷	۲۳,۲۵۴	۳۷۱,۰۰۷	۲۵,۴۷۵	جمع بازار فیزیکی
۱۳۴٪	۸۹٪	۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۲۴۱	۳,۲۰۲,۲۴۲	قراردادهای آتی (مجموع بر مسب تصدادهای قرارداد)
-	-	۰	۰	۵۰۴	۴۲,۸۵۲	قراردادهای اختیار معامله (مجموع بر مسب تصدادهای قرارداد)
۱۳۴٪	۹۱٪	۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۷۴۵	۳,۲۴۵,۰۹۴	جمع قراردادهای مشتقه (مجموع بر مسب تصدادهای قرارداد)
۶۶۹٪	۱۶۳٪	۶,۷۶۴	۲,۶۹۸	۵۲,۰۲۲	۷,۱۰۶	سلف موازی استاندارد
۱۸۵٪	۱۳۸٪	۱,۲۰۴	۱۹۰	۳,۴۳۷	۴۵۳	گواهی سپرده کالایی
۱۵۵٪	—	۱۷۴,۷۷۱	—	۴۴۶,۲۰۴	—	جمع اوراق بهادار مبتنی بر کالا
۷۳٪	۲۶٪	۴۷۲,۰۱۸	۲۶,۱۴۲	۸۱۷,۲۱۱	۳۳,۰۳۴	جمع کل معاملات شرکت بورس کالای ایران

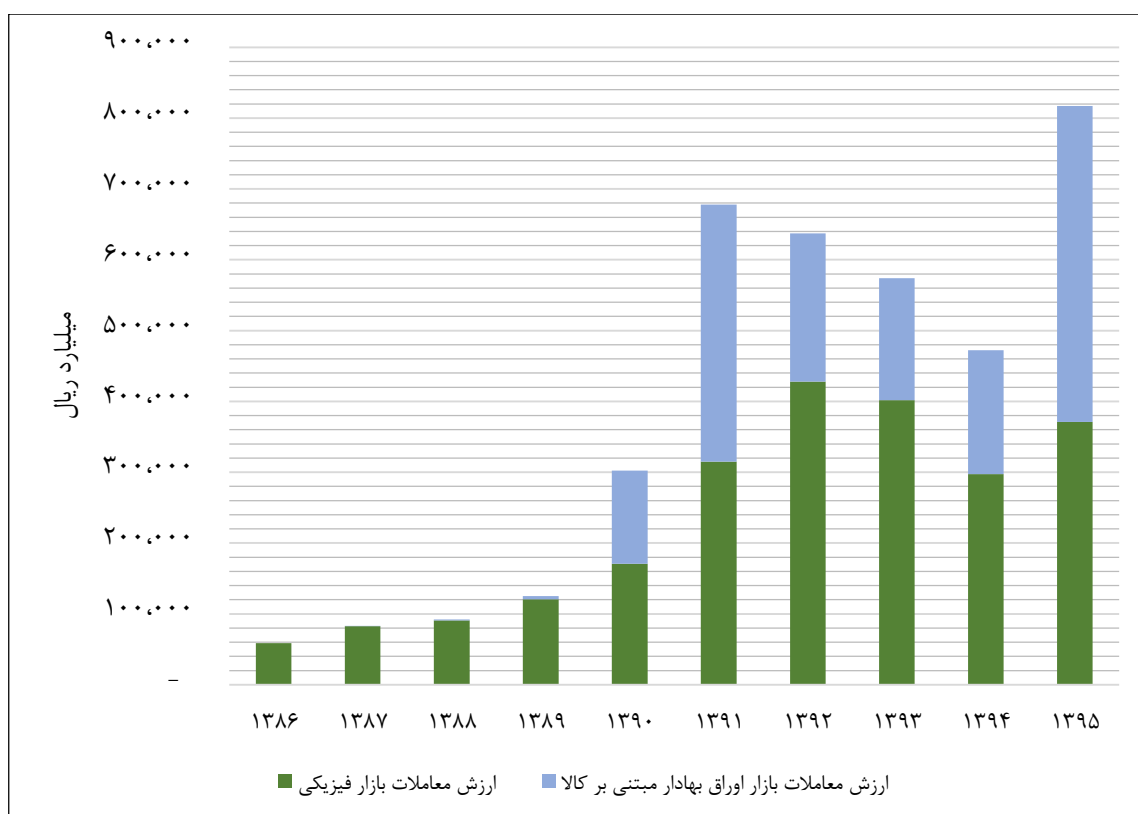
* به تعداد ۱۰,۰۸۲ عدد سکه تمام بهار آزادی طرح امام گواهی سپرده کالایی طی سال ۱۳۹۵ و به تعداد ۹۶۹ عدد طی سال ۱۳۹۴ مورد معامله قرار گرفته است که در جمع حجمی محاسبه نشده است.



شکل ۲: ارزش معاملات بورس کالای ایران از ابتدای راهاندازی بورس (میلیارد ریال) - از تاریخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۱۲/۳۰



شکل ۳: حجم معاملات بورس کالای ایران از ابتدای راهاندازی بورس (هزار تن) - از تاریخ ۱۳۸۶/۰۷/۰۱ لغایت ۱۳۹۵/۱۲/۳۰



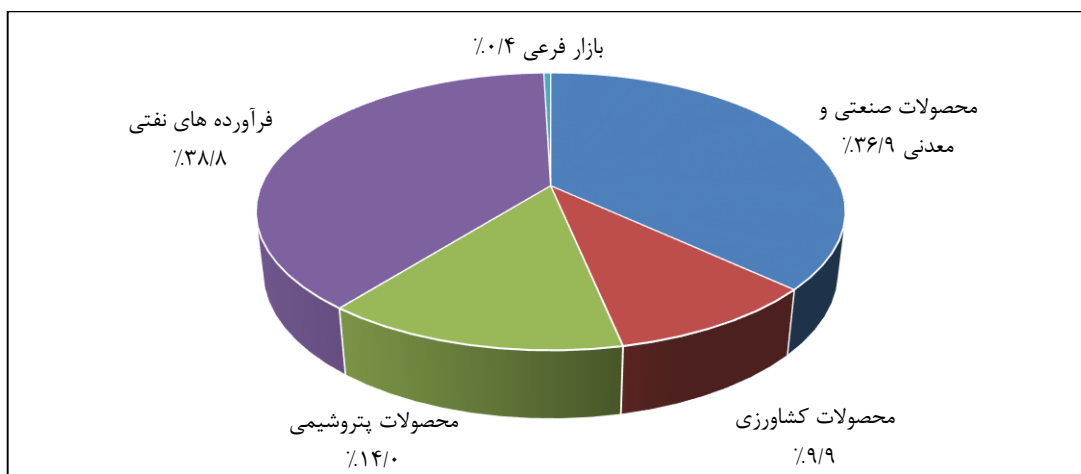
شکل ۴: ارزش کل معاملات بورس کالا از سال ۱۳۸۶ تا ۱۳۹۵ - به تفکیک بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا و بازار فیزیکی

بازار فیزیکی

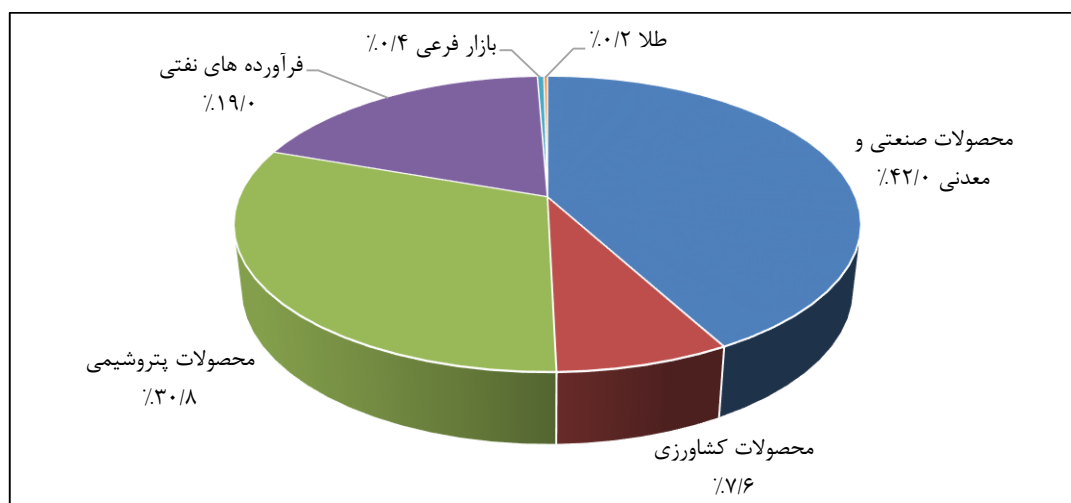
در معاملات بازار فیزیکی مطابق جدول ذیل در همه گروه‌ها به جز گروه صنعتی و معدنی حجم معاملات افزایش داشته و ارزش معاملات نیز در همه گروه‌ها به جز فرآورده‌های نفتی با رشد همراه بوده است.

جدول ۹: آمار معاملات در سال‌های ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴

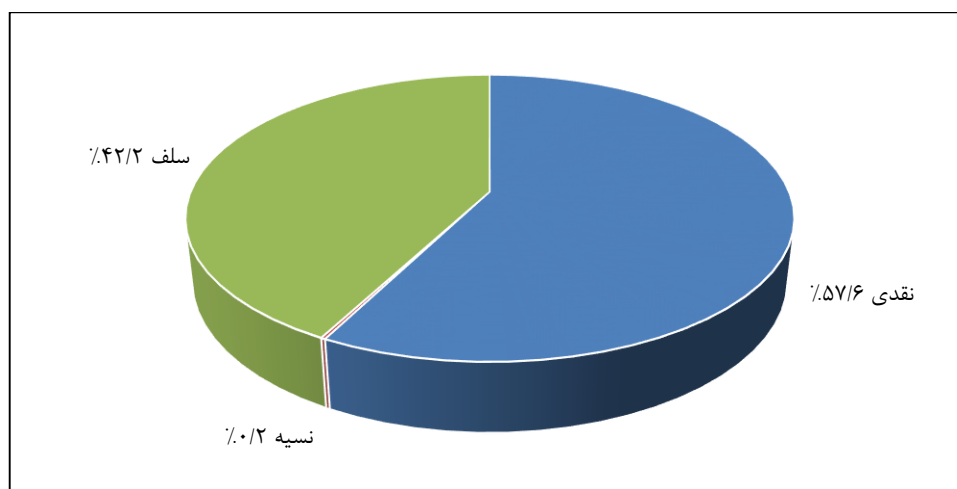
گروه اصلی کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
ممصولات صنعتی و معدنی	سلف	۶,۸۷۲	۱۱۶,۲۳۶	۵,۸۲۷	۸۱,۶۷۷
	نسبیه	۶	۴۶۱	۹	۴۵۷
	نقدی	۲,۵۱۵	۴۰,۱۰۰	۴,۰۴۷	۴۶,۸۰۰
جمع		۹,۳۹۳	۱۵۶,۷۹۷	۹,۸۸۳	۱۲۸,۹۳۴
ممصولات پتروشیمی	سلف	۹۶۸	۳۲,۲۵۲	۱,۰۱۴	۲۳,۶۰۹
	نقدی	۲,۵۹۳	۸۱,۸۶۶	۱,۸۰۸	۶۱,۷۶۶
جمع		۳,۵۶۱	۱۱۴,۱۱۸	۲,۸۲۲	۸۵,۳۷۵
ممصولات فرآورده‌های نفتی	سلف	۳	۲۴	۵	۴۲
	نسبیه	۶	۴۱	۶	۴۷
	نقدی	۹,۸۸۷	۷۰,۴۳۳	۹,۷۴۷	۷۳,۲۵۴
جمع		۹,۸۹۶	۷۰,۴۹۸	۹,۷۵۸	۷۳,۳۴۳
ممصولات کشاورزی	سلف	۲۸۷	۷,۴۸۱	۰	۰
	نسبیه	۷	۱۰۶	۱۵	۲۲۶
	نقدی	۲,۲۱۶	۲۰,۵۲۶	۷۴۹	۹,۱۷۵
جمع		۲,۵۱۰	۲۸,۱۱۳	۷۶۴	۹,۴۰۱
بازار فرعی	سلف	۸۷	۵۶۲	۱۰	۶۵
	نقدی	۲۸	۹۲۱	۱۷	۱۲۹
جمع		۱۱۵	۱,۴۸۳	۲۷	۱۹۴
کل معاملات	سلف	۸,۲۱۷	۱۵۶,۵۵۴	۶,۸۵۶	۱۰۵,۳۹۳
	نسبیه	۲۰	۶۰۸	۳۰	۷۳۰
	نقدی	۱۷,۲۳۸	۲۱۳,۸۴۵	۱۶,۳۶۸	۱۹۱,۱۲۴
	جمع کل	۲۵,۴۷۵	۳۷۱,۰۰۷	۲۳,۲۵۴	۲۹۷,۲۴۷



شکل ۵: سهم هر گروه کالایی از کل معاملات کالای فیزیکی (از نظر وزن)

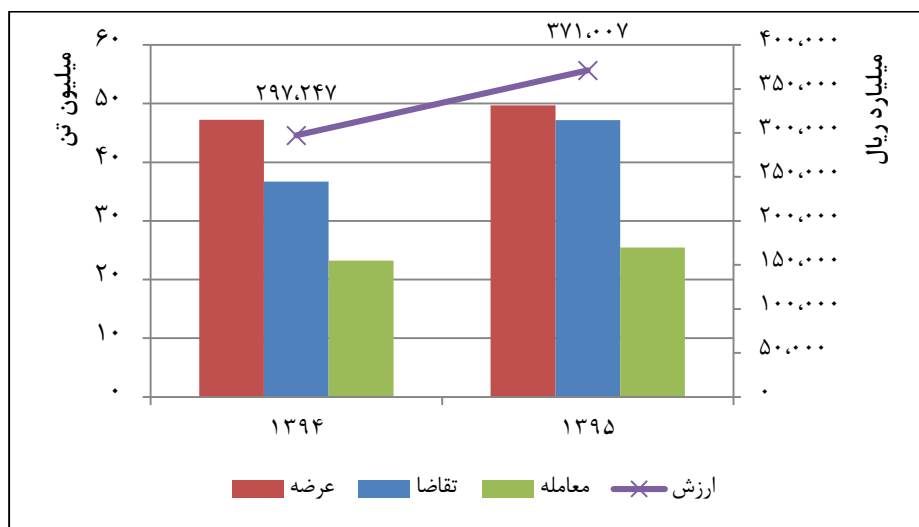


شکل ۶: سهم هر گروه کالایی از کل معاملات کالای فیزیکی (از نظر ارزش)

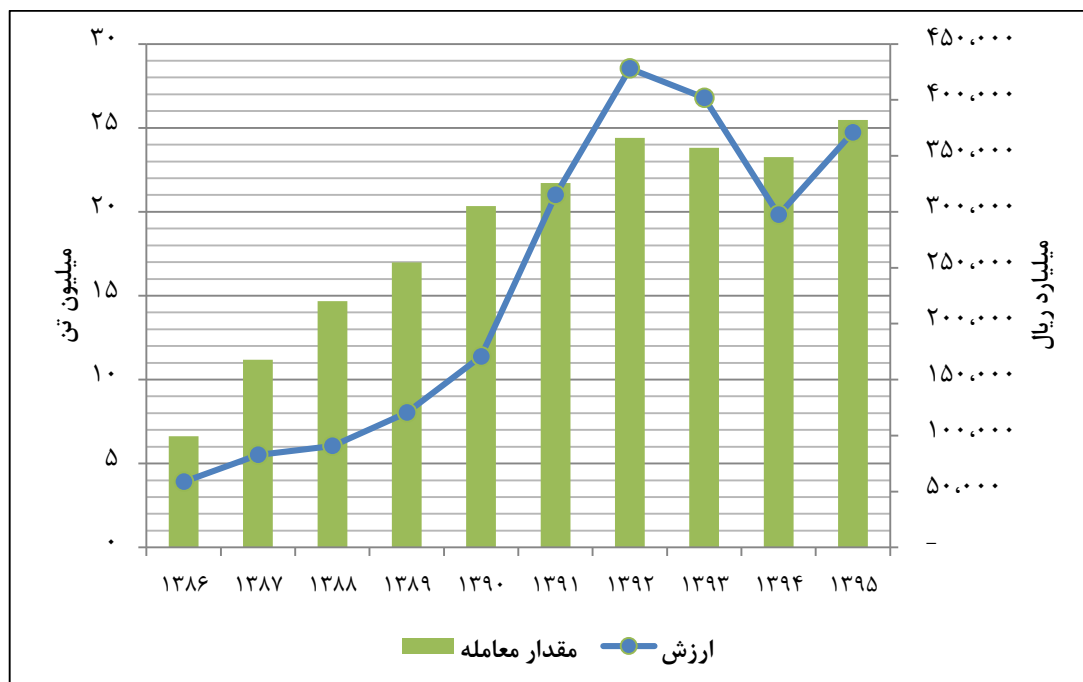


شکل ۷: سهم انواع قراردادها از ارزش کل معاملات کالای فیزیکی

در سال ۱۳۹۵ در مجموع ۴۹/۷ میلیون تن انواع محصولات در بازار فیزیکی بورس کالا عرضه گردید که از این میزان ۲۵/۵ میلیون تن به ارزش ۳۷۱ هزار میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت. حجم و ارزش معاملات در بازار فیزیکی در سال ۱۳۹۵ در مقایسه با سال قبل به ترتیب از رشد ۱۰ و ۲۵ درصدی برخوردار بوده است. لازم به ذکر است در سال ۱۳۹۵ رکورد معاملات بورس کالای ایران از لحاظ حجم شکسته شد و به رقم ۲۵/۵ میلیون تن رسید، در حالی که پیش از این بیشترین میزان حجم معاملات مربوط به سال ۱۳۹۲ و به میزان ۲۴/۴ میلیون تن بوده است.

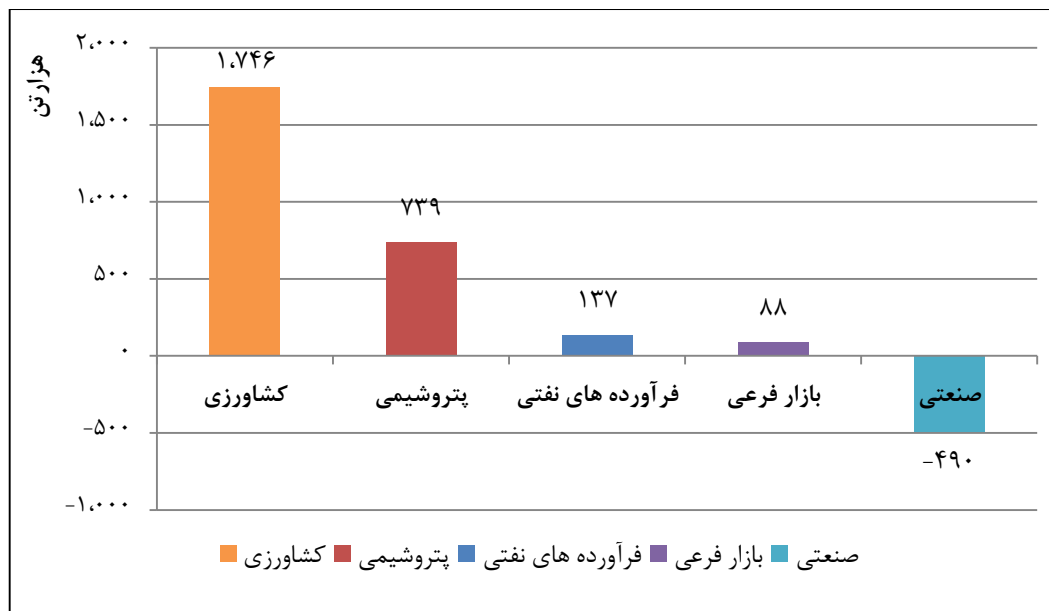


شکل ۸: مقایسه وضعیت معاملات بازار فیزیکی در سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵



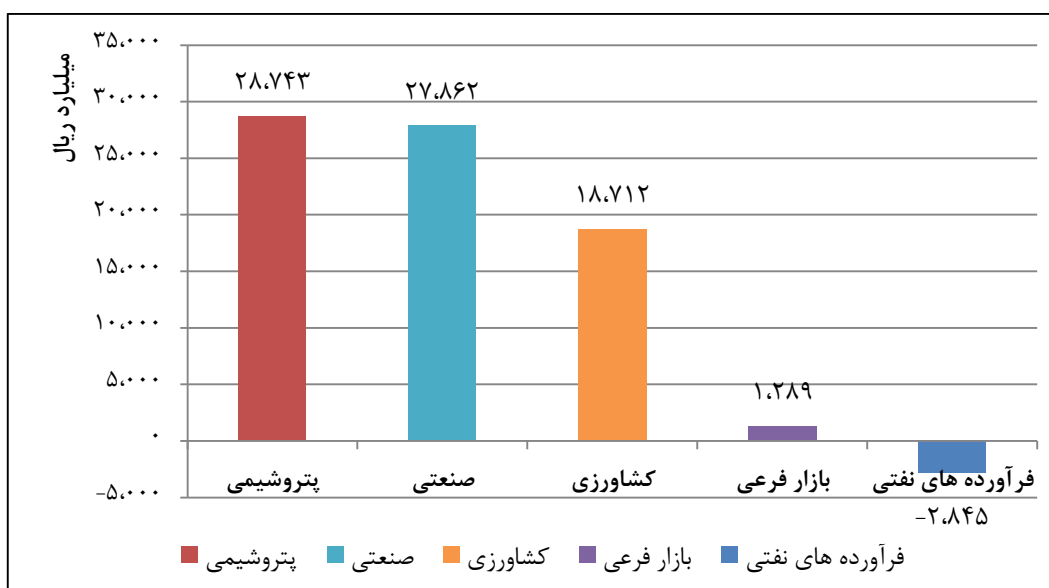
شکل ۹: وضعیت معاملات بازار فیزیکی از سال ۱۳۸۶-۱۳۹۵

میزان تغییرات حجم معاملات به تفکیک گروه‌ها در نمودار ذیل آمده است. قابل ملاحظه است که حجم معاملات در گروه محصولات کشاورزی در سال ۹۵ در مقایسه با سال قبل بیش از ۱/۷ میلیون تن افزایش داشته است.



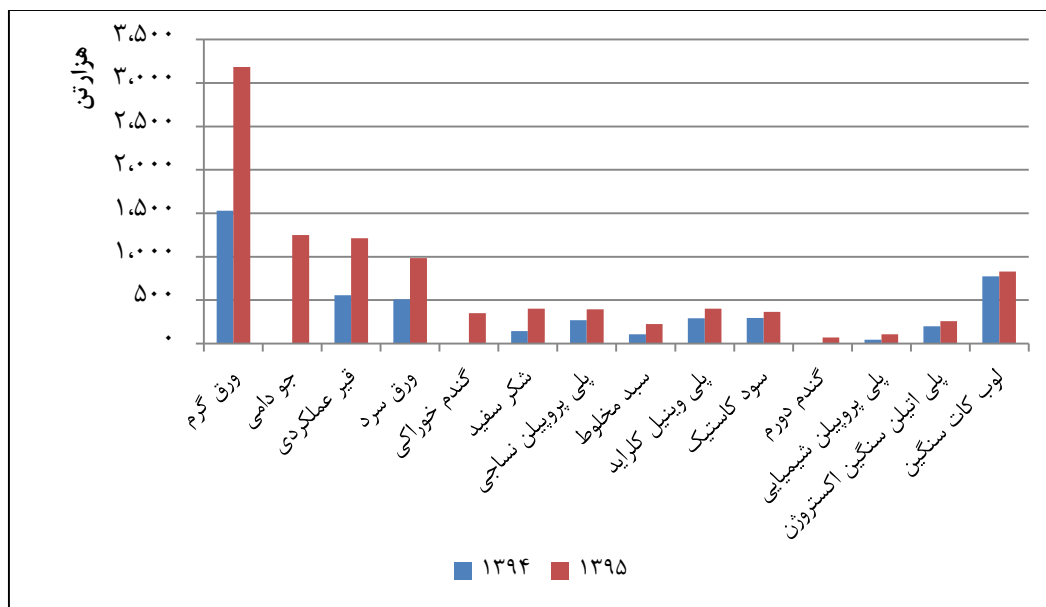
شکل ۱۰: تغییرات حجم معاملات طی سال ۹۵ به نسبت ۹۴ به تفکیک گروه

همچنین مطابق با نمودار بالاترین میزان افزایش ارزش معاملات طی سال ۹۵ در مقایسه با سال ۹۴ به گروه محصولات پتروشیمی اختصاص داشته و طی دوره مورد بررسی ارزش معاملات در این گروه به میزان ۲۸,۷۴۳ میلیارد ریال افزایش داشته است.

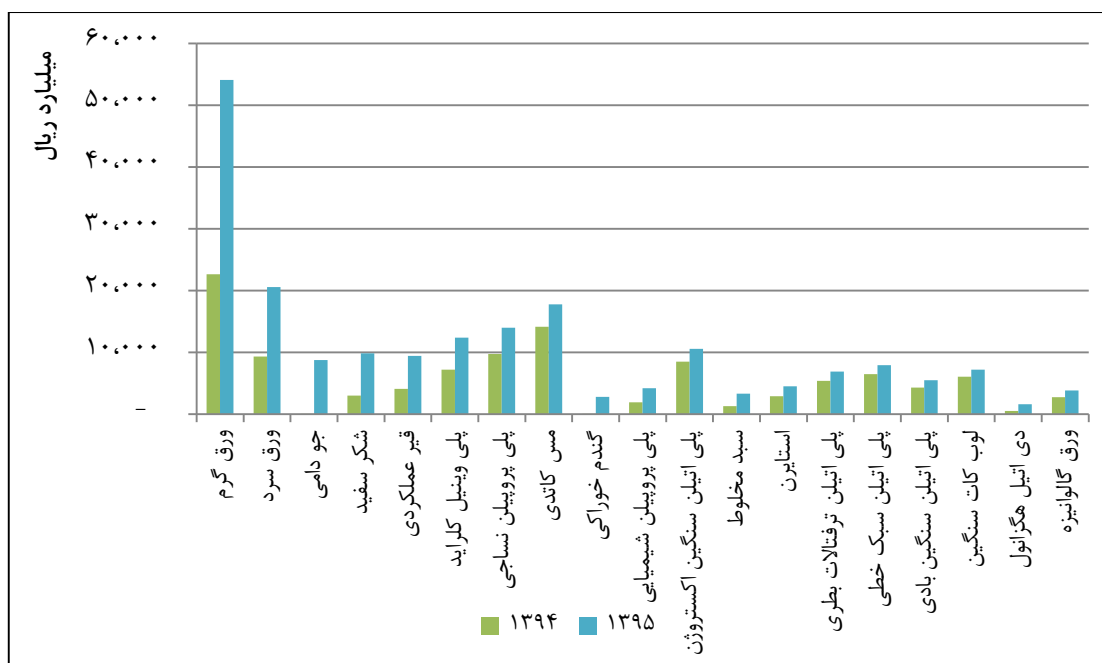


شکل ۱۱: تغییرات ارزش معاملات طی سال ۹۵ به نسبت ۹۴ به تفکیک گروه کالایی

ورق گرم، جو دامی و قیر عملکردی، بیشترین افزایش حجم معاملات را در اختیار داشتند. محصولات ورق گرم، ورق سرد، جو دامی و شکر سفید نیز از بالاترین میزان رشد ارزش معاملات برخوردار بوده اند.



شکل ۱۲: محصولات دارای بالاترین افزایش حجم معامله در سال ۹۵ نسبت به ۹۴



شکل ۱۳: محصولات دارای بالاترین ارزش معامله در سال ۹۵ نسبت به ۹۴

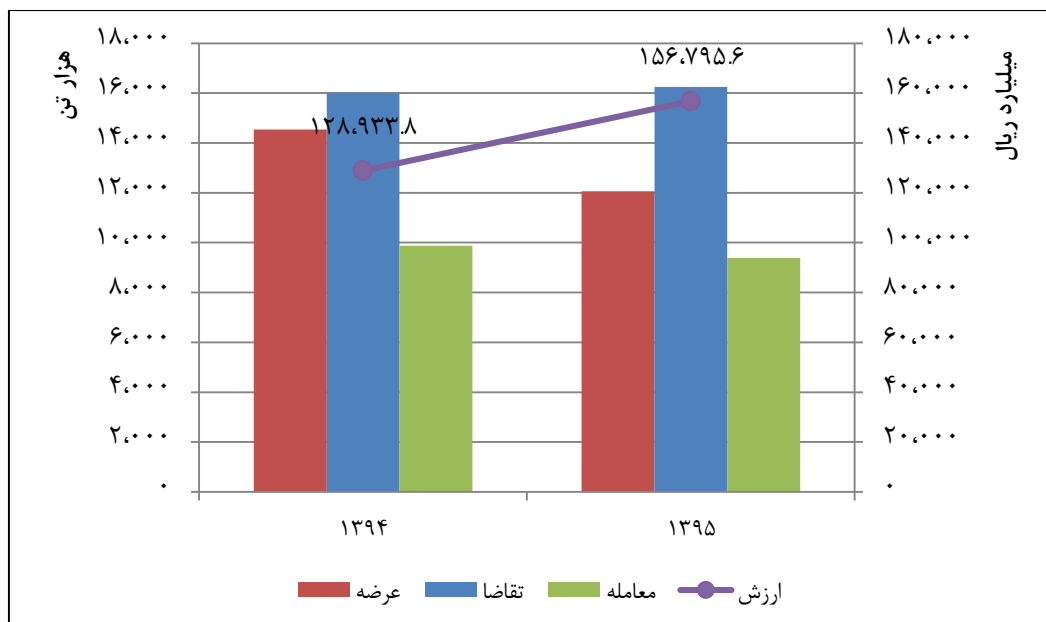
محصولات صنعتی و معدنی

در سال ۹۵ ارزش کل معاملات محصولات صنعتی و معدنی حدود ۱۵۶ هزار میلیارد ریال بوده است، که نسبت به سال گذشته حدود ۲۲ درصد رشد داشته است.

جدول ۱۰: آمار معاملات محصولات صنعتی و معدنی در بازار کالای فیزیکی

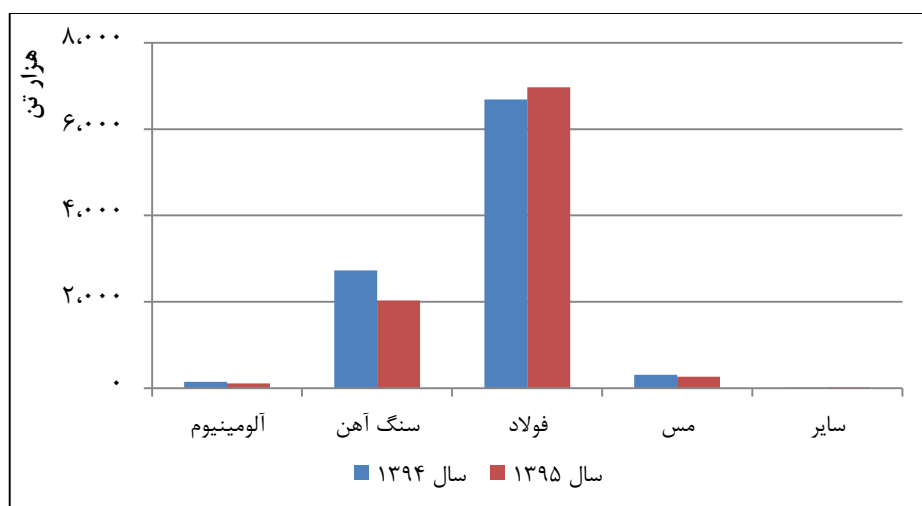
نام کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
آلومینیوم	سلف	۸	۵۴۱	۰	۰
	نسبیه	۶	۴۶۱	۵	۴۱۲
	نقدی	۹۷	۶۰۷۳۵	۱۱۴۴	۹۰۱۵۴
	جمع	۱۱۱	۷۰۷۳۷	۱۱۴۹	۹۰۵۶۶
روی	نقدی	۱	۱۲۴	۱	۶۹
فولاد	سلف	۶۰۸۶۴	۱۱۵۰۶۹۵	۵۰۸۲۷	۸۱۰۶۷۷
	نسبیه	۰	۰	۳	۴۶
	نقدی	۱۰۴	۱۰۵۲۵	۸۵۸	۱۰۰۵۵۷
	جمع	۶۰۹۶۸	۱۱۷۰۲۲۰	۶۰۶۸۸	۹۲۰۲۸۰
مس	نقدی	۲۶۲	۲۷۰۱۱۳	۳۰۶	۲۳۰۱۷۰
کنسانتره	نقدی	۰/۱۲۶	۴۶۵	۰/۲۰۷	۶۱۷
کنسانتره مولیبدن	نقدی	۶	۱۰۱۴۶	۷	۸۷۶
تک	نقدی	۹	۵۱	۷	۴۷
سنگ آهن	نقدی	۲۰۳۰	۲۰۱۰۲	۲۰۷۲۵	۱۰۶۰۷
سیمان	نقدی	۶	۵	۰	۰
کل بازار	سلف	۶۰۸۷۲	۱۱۶۰۲۳۵	۵۰۸۲۷	۸۱۰۶۷۷
	نسبیه	۶	۴۶۱	۹	۴۵۷
	نقدی	۲۰۵۱۵	۳۹۰۲۶۷	۱۴۰۴۷	۴۶۰۰۹۸
	جمع کل	۹۰۳۹۳	۱۵۵۰۹۶۳	۹۰۸۸۳	۱۲۸۰۲۳۲
طلا (مجم بر حسب کیلوگرم)	نقدی	۶۲۰	۸۳۲	۶۰۴	۷۰۲

در نمودار زیر حجم عرضه، تقاضا، معامله و ارزش محصولات صنعتی در سال ۱۳۹۵ با سال ۱۳۹۴ مقایسه شده است.



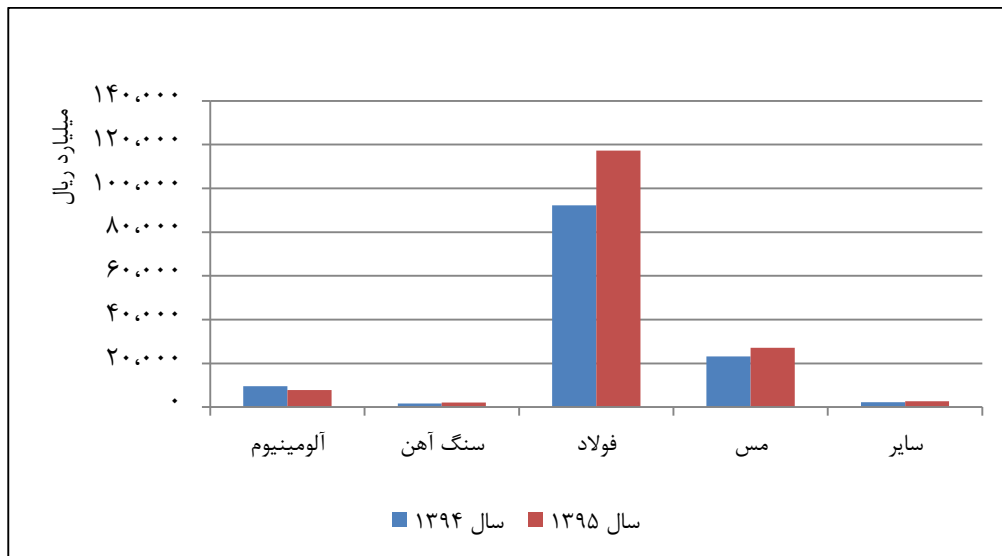
شکل ۱۴: مقایسه‌ی حجم عرضه و تقاضا، حجم معامله و ارزش محصولات صنعتی در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال مشابه گذشته

با توجه به نمودار فوق، حجم عرضه و معامله محصولات صنعتی به ترتیب کاهش ۱۷ و ۵ درصدی داشته است، حجم تقاضا و ارزش معامله نیز به ترتیب افزایش ۱ و ۲۲ درصدی داشته است. در نمودار ذیل به بررسی و مقایسه تغییرات حجم و ارزش معاملات به تفکیک زیرگروه پرداخته شده است.



شکل ۱۵: مقایسه‌ی تغییرات حجم معامله محصولات صنعتی به تفکیک زیرگروه در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴

با توجه به نمودارها، در سال ۱۳۹۵ حجم معاملات زیر گروه فولاد ۷۴ درصد از سهم حجم معامله و ۷۵ درصد از ارزش معامله گروه صنعتی و معدنی را به خود اختصاص داده است؛ حجم معاملات آن نسبت به سال ۱۳۹۴ افزایش ۴ درصدی داشته است.



شکل ۱۶: مقایسه‌ی تغییرات ارزش معاملات محصولات صنعتی به تفکیک زیرگروه در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴

با توجه به نمودار بالا، ارزش معاملات زیر گروه سنگ آهن و فولاد در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال ۱۳۹۴ به ترتیب افزایش ۳۱ و ۲۷ درصدی داشته است.

محصولات پتروشیمی

جدول ۱۱: آمار معاملات محصولات پتروشیمی در بازار کالای فیزیکی

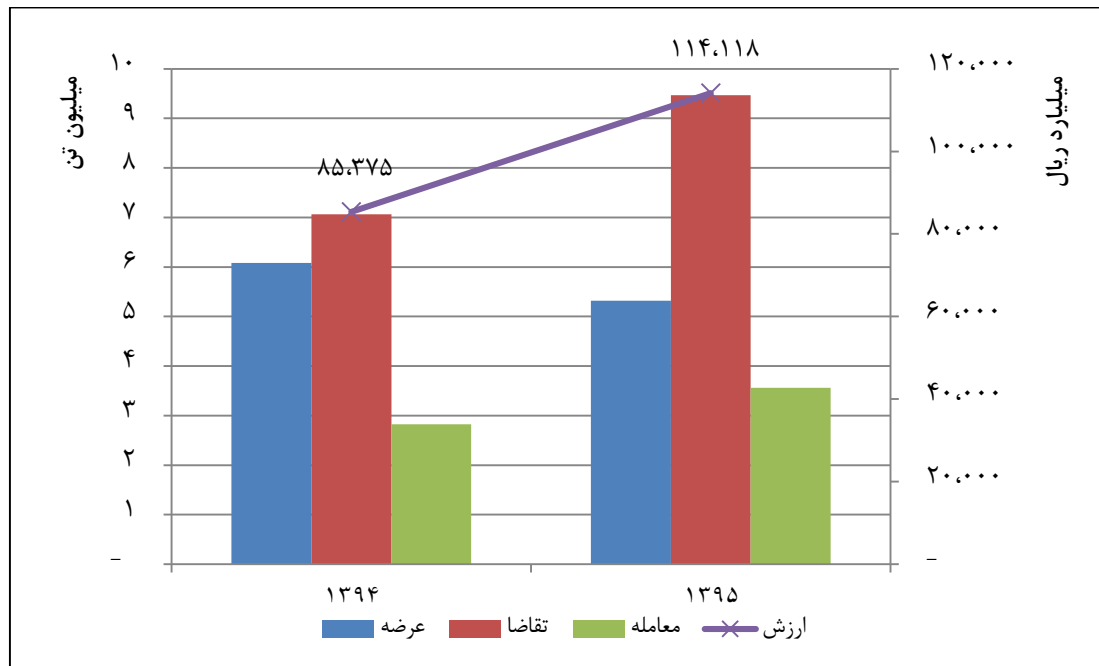
نام کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
شیمیایی	سلف	۲۶۶	۸,۶۲۰	۴۸۱	۶,۷۶۹
	نقدی	۶۹۵	۸,۹۹۶	۲۸۶	۵,۴۲۸
مجم		۹۶۱	۱۷,۶۱۶	۷۶۷	۱۲,۱۹۷
پلیمر	سلف	۷۰۰	۲۳,۶۱۱	۵۳۳	۱۶,۸۳۴
	نقدی	۱,۸۹۸	۷۲,۸۶۴	۱,۵۲۰	۵۶,۳۲۲
مجم		۲,۵۹۸	۹۶,۴۷۵	۲,۰۵۳	۷۳,۱۵۶
گازها و فوراها	سلف	۱	۲۱	۰/۴۰۰	۶
	نقدی	۰/۴۲۰	۶	۱	۱۶
مجم		۲	۲۷	۲	۲۲
مجم پتروشیمی	سلف	۹۶۸	۳۲,۲۵۲	۱,۰۱۴	۲۳,۶۰۹
	نقدی	۲,۵۹۳	۸۱,۸۶۶	۱,۸۰۸	۶۱,۷۶۶
	مجم کل	۳,۵۶۱	۱۱۴,۱۱۸	۲,۸۲۲	۸۵,۳۷۵

در سال ۱۳۹۵ در مجموع ۵/۳۲ میلیون تن محصول در گروه پتروشیمی عرضه شد که از این میزان ۳/۵۶ میلیون تن به ارزش ۱۱۴ هزار میلیارد ریال مورد معامله قرار گرفت. حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی طی سال ۹۵ در مقایسه با سال ۹۴ به ترتیب ۲۶ و ۳۴ درصد رشد داشته است.

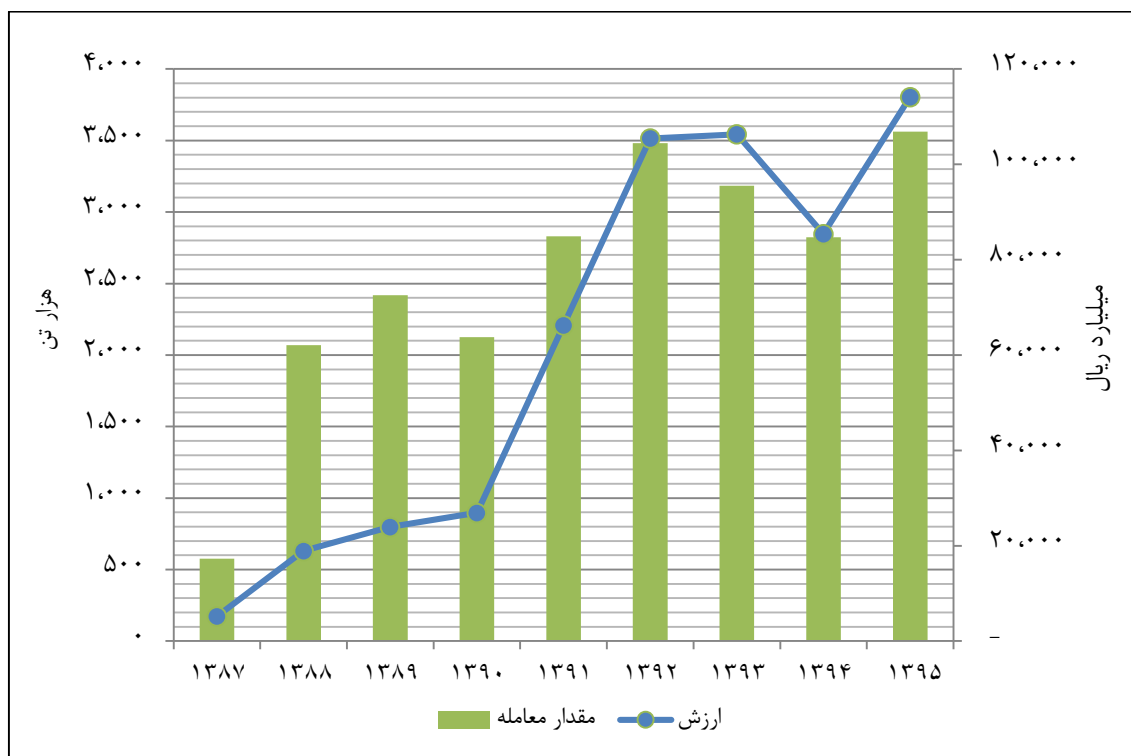
در سال ۱۳۹۵ حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی به بالاترین میزان خود از زمان آغاز عرضه محصولات پتروشیمی در بورس (سال ۱۳۸۷) رسیده است.

از مهم‌ترین دلایل رشد حجم و ارزش معاملات طی سال ۹۵، توقف روند نزولی قیمت‌های جهانی بوده است که از سال ۹۳ آغاز شده و در سال ۹۴ نیز ادامه داشته است. طی سال ۹۵ به واسطه رشد بهای نفت و به تبع آن افزایش قیمت‌های جهانی و همچنین رشد نرخ دلار آزاد، قیمت‌های پایه روندی صعودی داشته است، چشم انداز صعودی نرخ‌ها سبب شده تمایل فعالان بازار و تولیدکنندگان به انجام معامله در بورس افزایش یابد. روند متوسط قیمت‌های پایه محصولات پلیمری در نمودار ذیل آمده که گویای مطلب فوق می‌باشد.

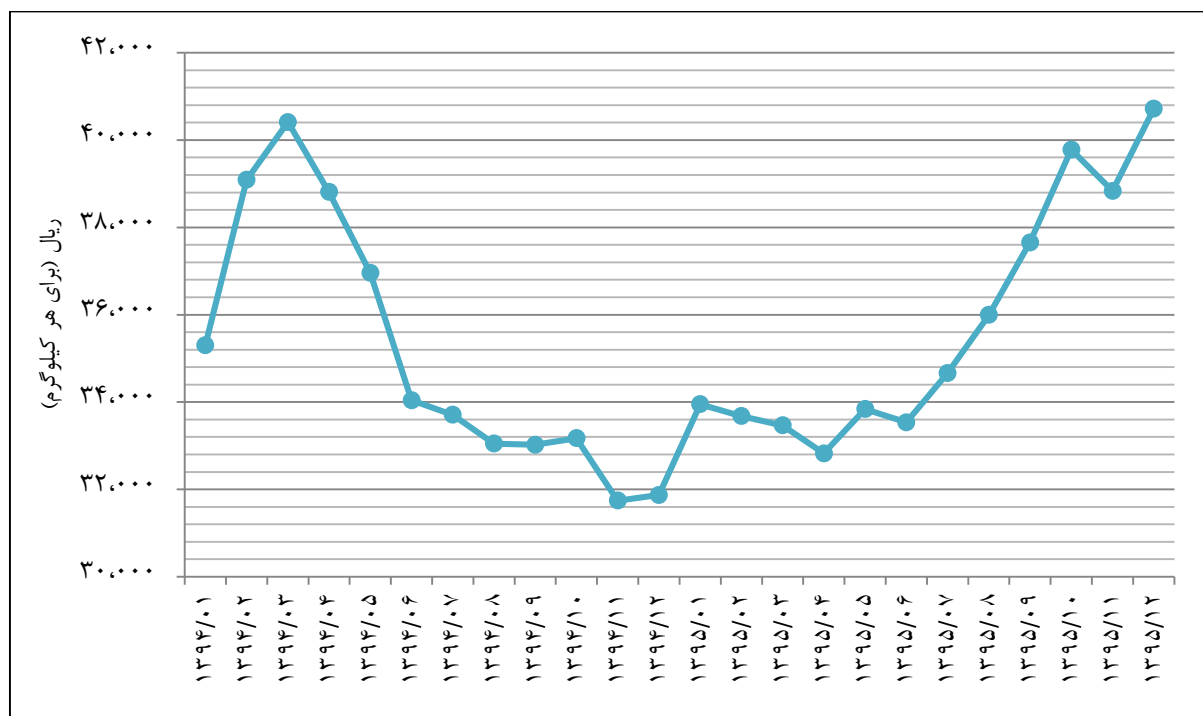
در قسمت حجم معاملات نیز با توجه به تلاش‌های صورت گرفته و همچنین اقدامات نظارتی جهت کاهش فروش خارج از بورس مجتمع‌های پتروشیمی شاهد افزایش معاملات و ثبت رقم بی‌سابقه ۳/۵۶ میلیون تن بوده‌ایم.



شکل ۱۷: مقایسه وضعیت معاملات محصولات پتروشیمی در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴



شکل ۱۸: روند حجم و ارزش معاملات محصولات پتروشیمی از سال ۱۳۸۷ تا ۱۳۹۵



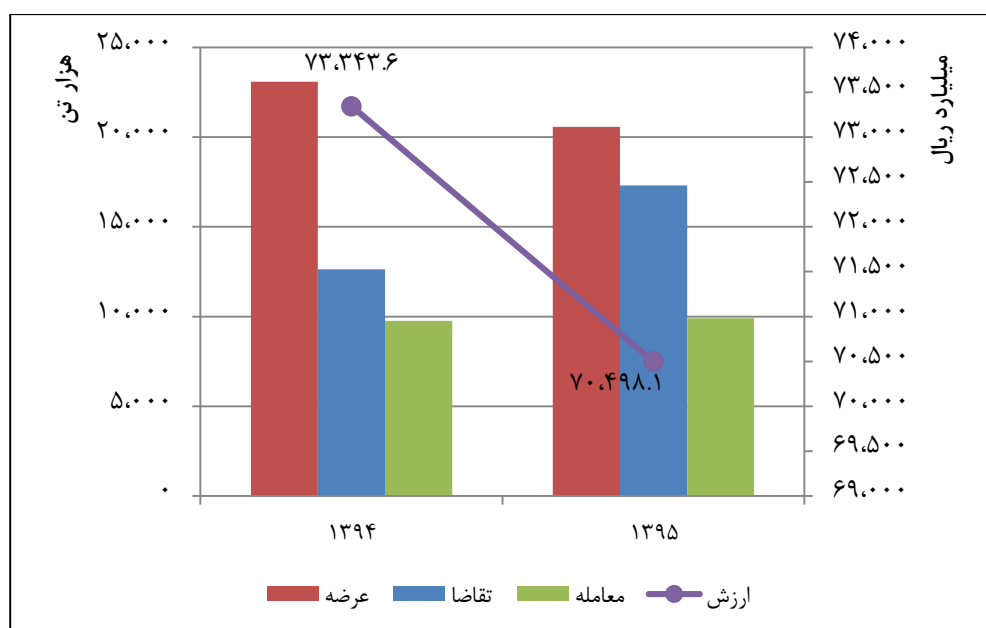
شکل ۱۹: روند متوسط قیمت‌های پایه محصولات پلیمری سال ۱۳۹۴ و ۱۳۹۵

فرآورده‌های نفتی

جدول ۱۲: آمار معاملات فرآورده‌های نفتی در بازار کالای فیزیکی

نام کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
قیر	نقدی	۰	۰	۰/۱۵	۳
	سلف	۰	۰	۵	۴۲
	نسبیه	۶	۴۱	۶	۴۷
	نقدی	۵,۲۲۲	۴۰,۵۰۴	۵,۱۱۳	۴۲,۸۱۰
	جمع	۵,۲۲۸	۴۰,۵۱۴	۵,۱۲۴	۴۲,۹۲۹
وکیوم باتوم	نقدی	۳,۲۱۹	۱۹,۴۹۳	۳,۲۳۹	۲۱,۰۳۲
گوگرد	نقدی	۳۵۱	۶۶۰	۳۳۰	۹۵۵
لوب کات	سلف	۳	۲۴	۰	۰
	نقدی	۱,۰۲۱	۹,۰۰۳	۹۹۰	۷,۷۵۵
	جمع	۱,۰۲۴	۹,۰۲۷	۹۹۰	۷,۷۵۵
سلاپس واکس	نقدی	۲۹	۲۲۵	۳۳	۲۲۱
عایق رطوبتی	نقدی	۴۴	۵۴۸	۴۲	۴۴۹
جمع فرآورده های نفتی	سلف	۳	۲۴	۵	۴۳
	نسبیه	۶	۴۱	۶	۴۷
	نقدی	۹,۸۸۶	۷۰,۴۳۳	۹,۷۴۷	۷۳,۲۵۴
	جمع کل	۹,۸۹۵	۷۰,۴۹۸	۹,۷۵۸	۷۳,۳۴۴

در نمودار زیر حجم عرضه و تقاضا، حجم معامله و ارزش معاملات فرآورده‌های نفتی در سال ۱۳۹۵ با مدت مشابه سال قبل مقایسه شده است.



شکل ۲۰: مقایسه‌ی حجم عرضه و تقاضا، حجم و ارزش معامله فرآورده‌های نفتی

با توجه به نمودار بالا، حجم عرضه و ارزش معاملات در سال ۱۳۹۵ نسبت به سال قبل به ترتیب ۱۱ و ۴ درصد کاهش داشته است. همچنین حجم تقاضا و حجم معامله به ترتیب افزایش ۳۷ و ۱ درصدی داشته است. مهم‌ترین دلیل افزایش حجم معامله در سال ۱۳۹۵، مربوط به رشد معاملات قیر از ۵/۱۲۴ به ۵/۲۲۷ میلیون تن بوده است. همچنین بیشترین سهم در کاهش ارزش معاملات نیز مربوط به دو محصول قیر و سپس و کیوم باتوم بوده است.

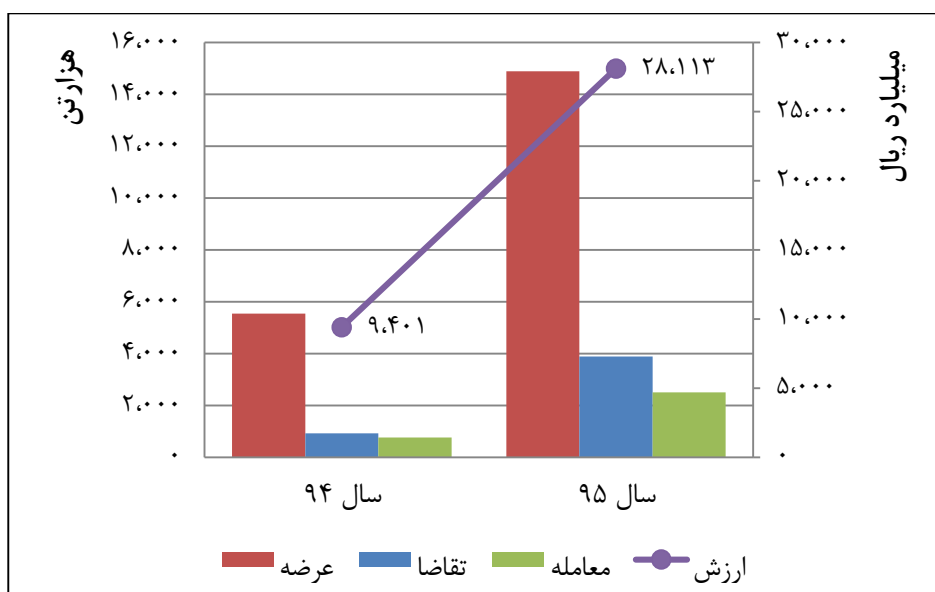
محصولات کشاورزی

جدول ۱۳: آمار معاملات محصولات کشاورزی در بازار کالای فیزیکی

نام کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
جو	نسبیه	۱	۹	۳	۲۹
	نقدی	۱,۲۴۶	۸,۷۳۵	۱	۴
	جمع	۱,۲۴۷	۸,۷۴۴	۴	۳۳
ذرت	نسبیه	۲	۱۵	۴	۳۰
	سلف	۱۲	۱۰۳	۰	۰
	نقدی	۳۲۸	۲,۴۹۰	۵۰۹	۳,۶۴۰
	جمع	۳۴۲	۲,۶۰۸	۵۱۳	۳,۶۷۰
شکر	سلف	۲۶۰	۶,۴۰۶	۰	۰
	نسبیه	۲	۴۶	۶	۱۳۱
	نقدی	۱۳۹	۳,۳۸۴	۱۳۷	۲,۸۸۵
	جمع	۴۰۱	۹,۸۳۶	۱۴۳	۳,۰۱۶
کنجاله ها	نسبیه	۲	۳۶	۲	۳۶
	نقدی	۱۱	۱۶۷	۰/۲۵	۴
	جمع	۱۳	۲۰۳	۲	۴۰
مرغ منجمد	سلف	۱۵	۹۵۷	۰	۰
	نقدی	۰/۴۴۰	۲۳	۰	۰
	جمع	۱۵	۹۸۰	۰	۰
کنسرواتر و تفاله ها	نسبیه	۰	۰	۰/۰۲۵	۰/۲۱۹
(زعفران)	نقدی	۰/۰۰۰۰۱۲	۰/۶۷۹	۰/۰۰۰۰۱۷	۱/۰۸۰
گندم	نقدی	۴۲۲	۳,۴۹۱	۳	۳۱
برنج	نقدی	۱۹	۶۶۷	۲۲	۱,۱۲۰
دانه های روغنی	نقدی	۰/۰۵	۰/۷۵۵	۲	۳۶
عدس	نقدی	۰/۰۱۸	۰/۸۹۱	۰	۰
نفود	نقدی	۰	۰	۳۱	۴۱۰
فرما	نقدی	۰	۰	۶	۱۹
روغن فام	سلف	۰/۴۲۵	۱۴	۰	۰
	نقدی	۵۰	۱,۵۵۸	۳۸	۱,۰۲۵
	جمع	۵۰	۱,۵۷۲	۳۸	۱,۰۲۵
پسته	نقدی	۰/۰۳	۹	۰	۰
تخم مرغ	نقدی	*	۱/۳۱۴	۰	۰
کل بازار	سلف	۲۸۷	۷,۴۸۱	۰	۰
	نسبیه	۷	۱۰۶	۱۵	۲۲۶
	نقدی	۲,۲۱۶	۲۰,۵۲۶	۷۴۹	۹,۱۷۵
	جمع کل	۲,۵۱۰	۲۸,۱۱۳	۷۶۴	۹,۴۰۱

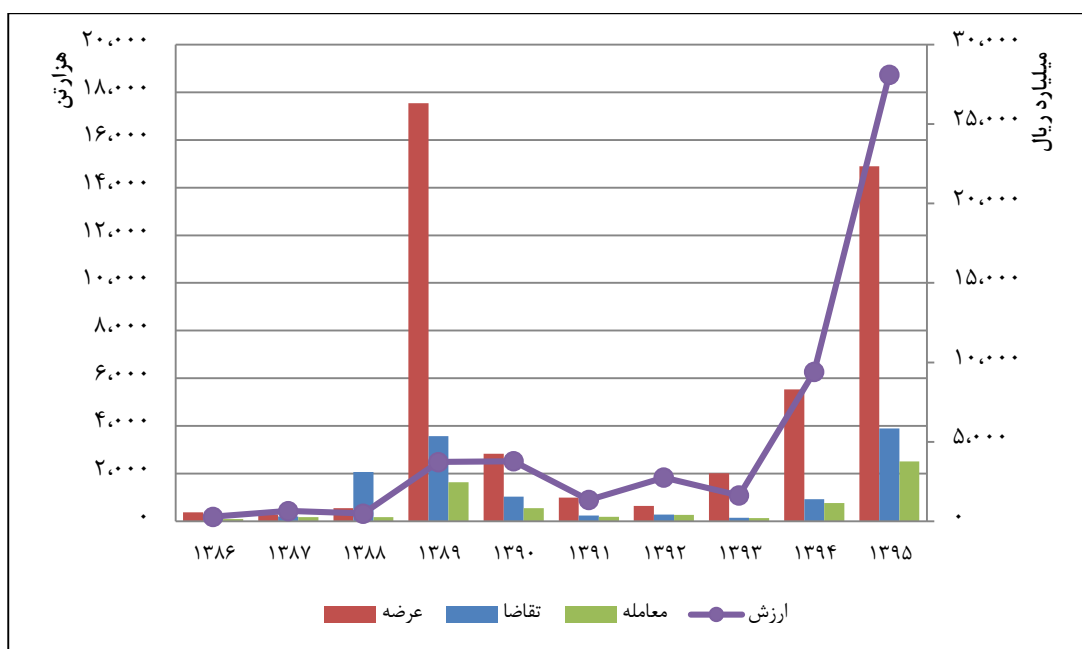
* به میزان ۱۴۶,۰۰۰ عدد تخم مرغ طی سال ۱۳۹۵ مورد معامله قرار گرفته است.

در سال ۹۵ از مجموع ۱۴,۸۹۹ هزارتن محصولات کشاورزی عرضه شده در بورس، ۲۵۱۰ هزارتن آن به ارزش ۲۸,۱۱۳ میلیارد ریال معامله شده است. حجم و ارزش معاملات این گروه در سال ۹۵ به ترتیب ۲۹۹ و ۱۹۹ درصد در مقایسه با سال گذشته افزایش یافته است. اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی برای دو محصول جو و ذرت کل کشور و همچنین عرضه و معامله گندم داخلی و صادراتی در سال ۹۵، موجب افزایش چشم‌گیر حجم عرضه و معامله محصولات کشاورزی در بورس کالا شده است.



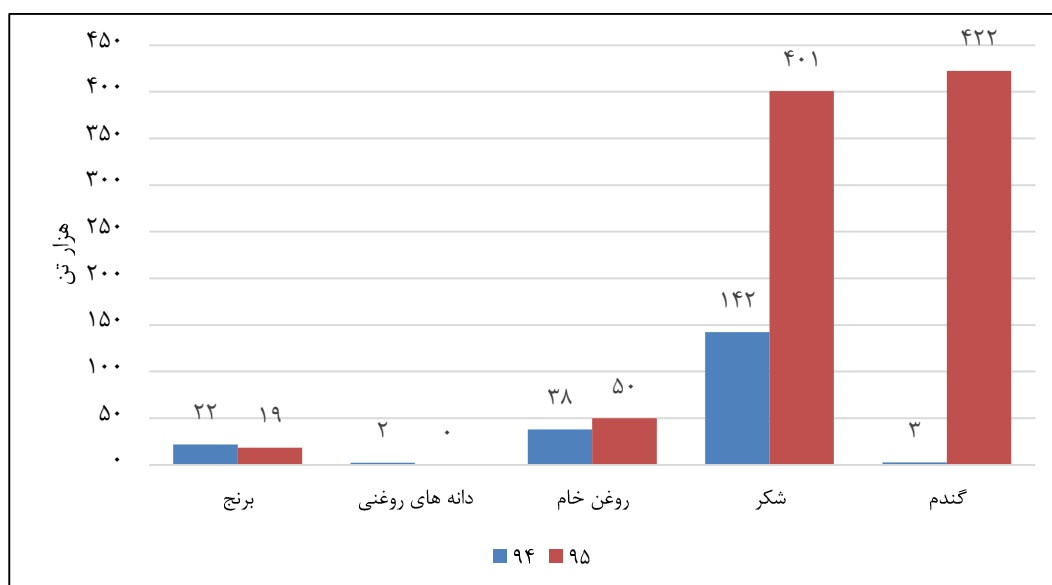
شکل ۲۱: مقایسه حجم عرضه و تقاضا، حجم معامله و ارزش معاملات محصولات کشاورزی در سال ۹۴ و ۹۵

با توجه به نمودار زیر، در سال ۹۵، حجم و ارزش معاملات کشاورزی به بیشترین مقدار از سال ۸۶ تاکنون رسیده است.



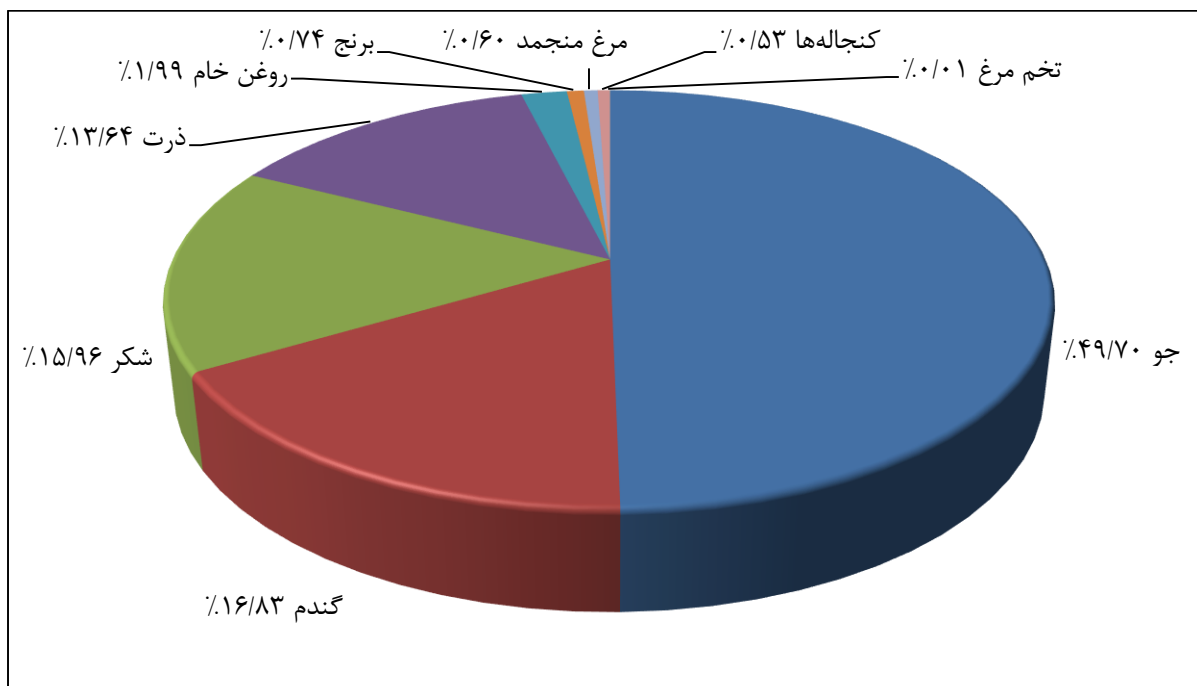
شکل ۲۲: روند تغییرات آمار معاملات محصولات کشاورزی از سال ۸۶ تا ۹۵

مطابق نمودار زیر بیشترین افزایش حجم معامله در سال ۹۵، مربوط به محصول گندم و به میزان ۱۵۵ برابر سال گذشته می‌باشد. تلاش‌های صورت گرفته در خصوص عرضه گندم صادراتی یکی از دلایل افزایش معاملات این محصول بوده است. حجم معامله شکر نیز حدوداً ۳ برابر سال گذشته بوده است.

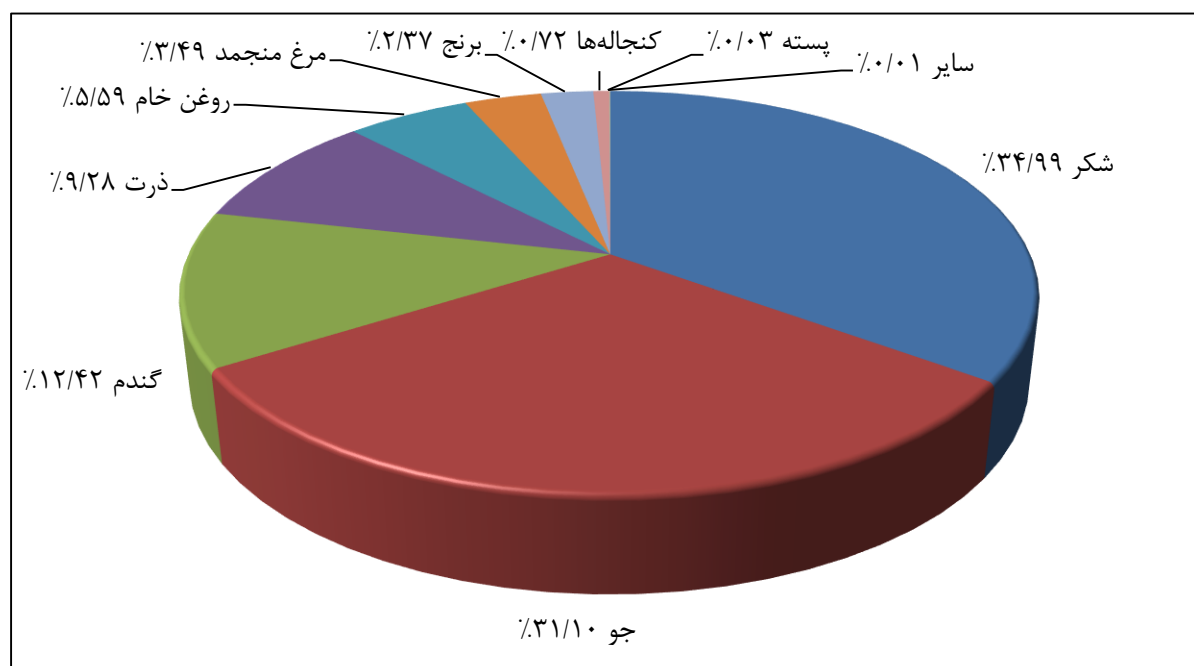


شکل ۲۳: مقایسه حجم معامله پنج گروه کالای کشاورزی در سال ۹۵ و ۹۴

در بین محصولات کشاورزی جو، گندم، شکر و ذرت ۹۷ درصد حجم معاملات و ۸۷ درصد ارزش معاملات را به خود اختصاص داده‌اند. در این بین شکر با ۱۶ درصد از حجم معاملات توانسته است بیشترین سهم از ارزش معاملات به میزان ۳۵ درصد را به خود اختصاص دهد.



شکل ۲۴: سهم هریک از کالاها از کل حجم معامله محصولات کشاورزی در سال ۹۵



شکل ۲۵: سهم هریک از کالاها از ارزش معاملات محصولات کشاورزی در سال ۹۵

بازار فرعی

جدول ۱۴: آمار معاملات در بازار فرعی

نام کالا	نوع قرارداد	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴	
		مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)	مجم (هزار تن)	ارزش (میلیارد ریال)
فولاد	سلف	۳	۵۰	۰	۰
	نقدی	۲	۴۱	۰	۰
	جمع	۵	۹۱	۰	۰
ضایعات	سلف	۱۴۳	۳۳۳	۱۰	۶۵
	نقدی	۱	۱۳	۱۴	۱۰۴
	جمع	۱۴۴	۳۴۶	۲۴	۱۶۹
پلیمر	سلف	۴	۱۳۲	۰	۰
	نقدی	۰/۲۹۶	۶	۰	۰
	جمع	۴	۱۳۸	۰	۰
کشاورزی	نقدی	۱۶	۷۵۲	۰/۰۰۱	۰/۱۲۰
	سلف	۰	۲	۰	۰
	جمع	۱۶	۷۵۴	۰/۰۰۱	۰/۱۲۰
شیمیایی	نقدی	۲	۲۷	۲	۱۷
روی	نقدی	۰	۰	۰/۵۰۰	۳
معذنی	نقدی	۴	۶۲	۰/۶۰۰	۵
سولفات	سلف	۱	۱۲	۰	۰
	نقدی	۲	۱۲	۰	۰
	جمع	۳	۲۴	۰	۰
آهک	سلف	۳۶	۳۱۴	۰	۰
صنعتی (مجم بر حسب کیلوگرم)	نقدی	۱۵۴	۳	۰	۰
ممصولات آلایشی	نقدی	۰	۰/۳۳۸	۰	۰
فوراک داه و طیور	نقدی	۰/۳۶۰	۴	۰	۰
کل بازار	سلف	۸۷	۵۶۲	۱۰	۶۵
	نقدی	۲۸	۹۲۱	۱۷	۱۲۹
	جمع کل	۱۱۵	۱،۴۸۳	۲۷	۱۹۴

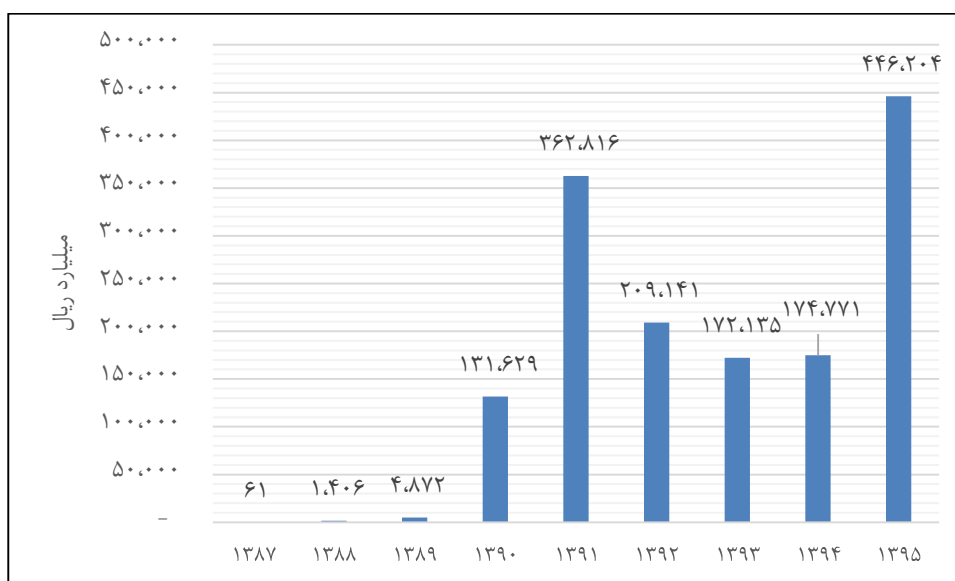
* به میزان ۲۰،۴۰۰ عدد بشکه خالی و به میزان ۵۰۰۰ عدد تراورس چوبی طی سال ۱۳۹۵ و ۱۲،۸۸۷ عدد بشکه خالی و ۵۲،۰۰۰ تراورس چوبی طی سال ۱۳۹۴ در بازار فرعی مورد معامله قرار گرفته است.

* به میزان ۲۸۲،۰۰۰ عدد مرغ و جوجه طی سال ۱۳۹۵ در گروه کشاورزی بازار فرعی مورد معامله قرار گرفته است.

* به میزان ۶۰۰ دوز محصولات آلایشی در بازار فرعی طی سال ۱۳۹۵ مورد معامله قرار گرفته است.

* واحد گروه کالایی صنعتی با زیر گروه نقره به کیلوگرم می باشد و در جمع کل محاسبه نشده است.

بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا



شکل ۲۶: ارزش معاملات در بازار اوراق بهادار مبتنی بر کالا (مشتقه، سلف موازی و گواهی سپرده) - بر حسب میلیارد ریال

جدول ۱۵: تعداد و ارزش قراردادهای مشتقه

سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		آمار معاملات
ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	
۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۲۴۱	۳,۲۰۲,۲۴۲	قرادادهای آتی
۰	۰	۵۰۴	۴۲,۸۵۲	قرادادهای اختیار معامله
۱۶۶,۸۰۳	۱,۶۹۵,۸۹۰	۳۹۰,۷۴۵	۳,۲۴۵,۰۹۴	جمع قراردادهای مشتقه

جدول ۱۶: تعداد و ارزش معاملات سلف موازی استاندارد و گواهی سپرده کالایی

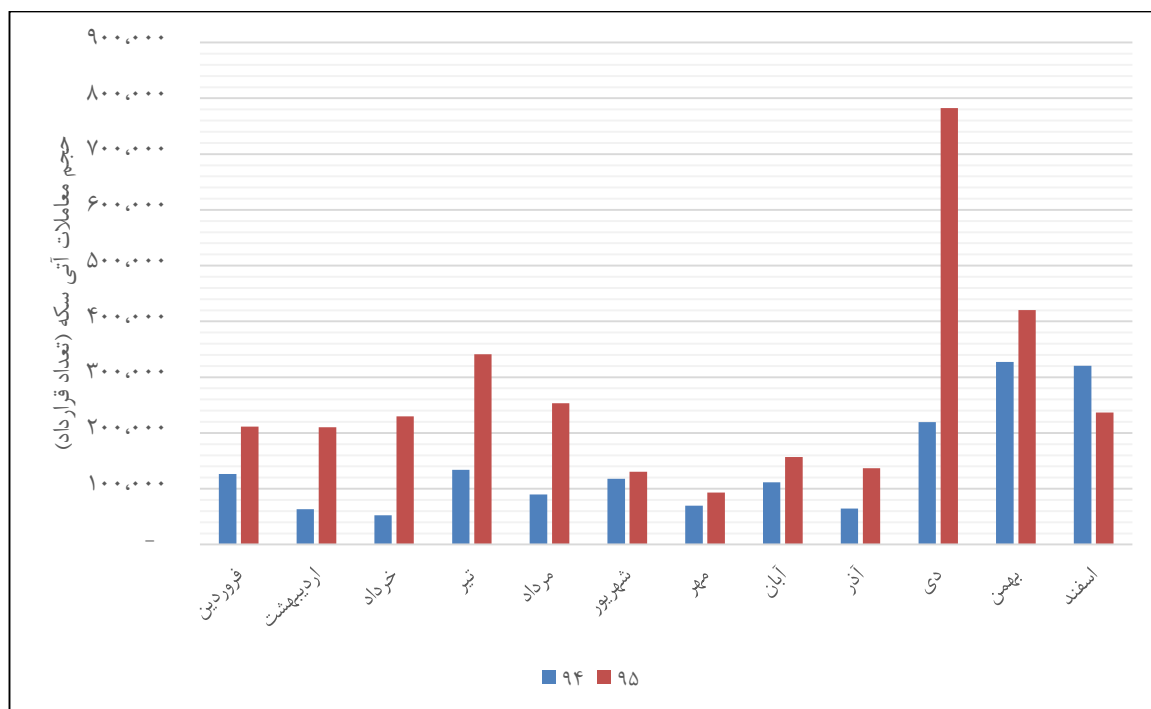
سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		آمار معاملات
ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	ارزش (میلیارد ریال)	تعداد قرارداد	
۶,۷۶۴	۲,۶۹۸	۵۲,۰۲۲	۷,۱۰۶	سلف موازی استاندارد
۱,۲۰۴	۱۹۰	۳,۴۳۷	۴۵۳	گواهی سپرده کالایی
۷,۹۶۸	۲,۸۸۸	۵۵,۴۵۹	۷,۵۵۹	جمع

در آذر ماه سال ۱۳۹۵ بازار معاملات قراردادهای اختیار معامله سکه بهار آزادی به عنوان ابزاری نوین برای پوشش ریسک فعالان این بازار، راه اندازی شد و تا پایان سال حدود ۴۳ هزار قرارداد به ارزش ۵۰۴ میلیارد ریال در این بازار معامله شد.

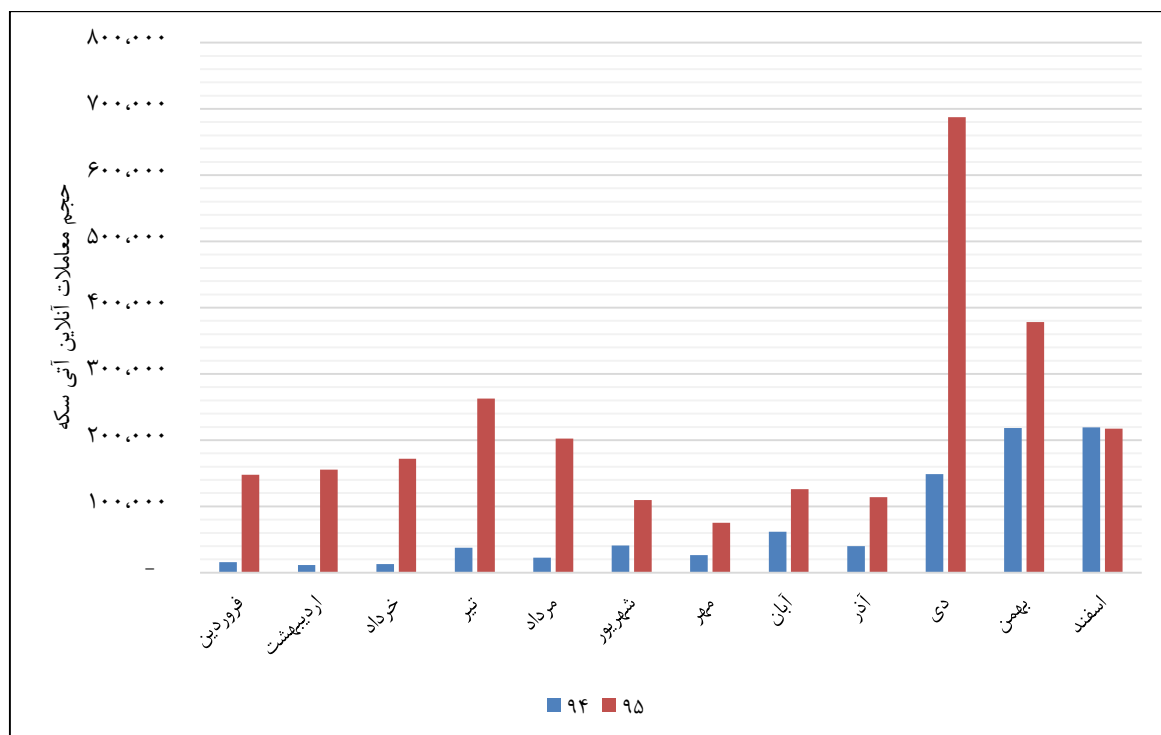
میزان انتشار اوراق سلف موازی استاندارد در سال ۱۳۹۵ حدود ۳۲ هزار میلیارد ریال بوده است که نسبت به سال گذشته (۵/۷ هزار میلیارد ریال در سال ۱۳۹۴) تقریباً ۶ برابر شده است.

طی سال ۱۳۹۵ در مجموع ۳،۲۰۲،۲۴۲ قرارداد آتی در بورس کالای ایران مورد معامله قرار گرفت که نسبت به سال قبل رشد ۸۹ درصدی را نشان می دهد. شکل ۲۷ بیانگر حجم معاملات به تفکیک هر ماه می باشد. همچنین کمترین حجم معاملات مربوط به مهرماه با حدود ۹۳ هزار معامله و بیشترین حجم معاملات مربوط به دی ماه به میزان ۷۸۰ هزار قرارداد بوده است.

در سال ۹۵ در مجموع حدود ۲ میلیون و ۶۵۰ هزار قرارداد به صورت برخط در بازار مورد معامله قرار گرفته است که برابر ۸۳٪ از مجموع معاملات می باشد. وضعیت معاملات برخط نیز در شکل ۲۸ قابل مشاهده است. در ۸ دی ماه ۱۳۹۵ بیش از ۷۳ هزار قرارداد آتی سکه طلا مورد معامله قرار گرفت که رکورد بی سابقه ای بود. تا قبل از این تاریخ بیشترین حجم معاملات روزانه مربوط به اوایل مهرماه ۹۱ با حجم حدود ۴۶ هزار قرارداد بود. علاوه بر این حجم معاملات هفتگی و ماهانه نیز در دی ماه امسال رکوردهای دست نیافتنی از خود بجای گذاشتند. مهمترین دلایل افزایش حجم معاملات در دی ماه نوسانات دلار و سکه در بازار نقدی بوده است. همچنین نوسانات قیمت جهانی طلا به دلیل انتخابات ریاست جمهوری آمریکا و تغییر نرخ بهره توسط فدرال رزرو در این کشور در نوسانات قیمت طلای جهانی و در نتیجه سکه طلا مؤثر بوده است.



شکل ۲۷: حجم معاملات ماهیانه قراردادهای آتی در سال ۱۳۹۵ و ۱۳۹۴



شکل ۲۸: حجم معاملات ماهانه قراردادهای آتی برخط (آنلاین) سال ۹۵ و ۹۴

پذیرش کالاها، شرکت‌ها، اوراق بهادار مبتنی بر کالا و انبارها

وضعیت کلی شرکت‌ها و کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران تا پایان سال ۱۳۹۵ به شرح زیر است:

جدول ۱۷: تعداد شرکت‌های عرضه‌کننده یا تولیدکننده پذیرش شده در بورس کالای ایران از ابتدای راه‌اندازی بورس تا پایان سال مالی ۱۳۹۵

شرکت‌های پذیرفته شده در بورس کالای ایران				
شرح	بازار معاملات کالای فیزیکی		بازار فرعی	کل
	فرآورده‌های پتروشیمی و نفتی	منعنی و معدنی		
شرکت‌های عرضه‌کننده کالای داخلی *	۲۳۴	۱۵۷	۴۰	۴۳۱
شرکت‌های عرضه‌کننده کالای خارجی **	۳۵	۵۶	۸	۹۹

* شرکت‌های عرضه‌کننده کالای داخلی بدون احتساب عرضه‌کنندگان رینگ کشاورزی (در بازار اصلی) می‌باشد.

** شرکت‌های عرضه‌کننده کالای خارجی به صورت تک محموله‌ای پذیرش شده‌اند.

پذیرش محصولات کشاورزی در سال ۱۳۹۵ بدین صورت بوده است که تعداد ۱۹ شرکت عرضه‌کننده کالای داخلی و ۱۶ شرکت عرضه‌کننده کالای وارداتی در بازار معاملات کالای فیزیکی (اصلی) و تعداد ۱۵ شرکت عرضه‌کننده کالای داخلی و ۵ شرکت عرضه‌کننده کالای وارداتی در بازار فرعی پذیرش شده است.

جدول ۱۸: تعداد کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران به تفکیک تابلوهای معاملاتی از ابتدای راه‌اندازی بورس تا پایان سال مالی ۱۳۹۵

تعداد کالاهای پذیرش شده در بورس کالای ایران			
شرح	گروه اصلی	زیرگروه اصلی	زیرگروه فرعی
مجموعات صنعتی و معدنی	۸	۲۶	۵۲
فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	۲	۹	۵۷
مجموعات کشاورزی	۱	۲۰	۷۸
مجموع کالاهای بازار معاملات کالای فیزیکی	۱۱	۵۵	۱۸۷
بازار فرعی	۹	۴۶	۶۸
تعداد کل کالاهای پذیرفته شده	۲۰	۱۰۱	۲۵۵

کالاها و شرکت‌های پذیرش شده در بازار اصلی

الف- کالاهای مشابه تولید داخلی

در سال ۹۵ تعداد ۵۹ کالای مشابه تولید داخلی (کالاهای غیر کشاورزی) پذیرش شده است که به تفکیک عبارتند از:

- ۲۰ شرکت تولیدی قیر
- ۱۵ شرکت تولید عایق رطوبتی
- ۱۰ شرکت تولیدی محصولات پتروشیمی پذیرش شده
- ۱۲ شرکت تولیدی محصولات صنعتی و معدنی پذیرش شده

همچنین در سال ۹۵ در بخش کشاورزی تعداد ۲۱ کالا از ۱۹ شرکت داخلی پذیرش شده است.

ب- کالاهای جدید

در سال ۹۵ تعداد ۱ کالای جدید پذیرش شده است که عبارت است از:

- خودروی سراتو ۲۰۰۰ شرکت خودروسازی سایپا

کالاها و شرکت‌های پذیرش شده در بازار فرعی

در سال ۹۵ تعداد ۲۸ کالا از ۱۵ شرکت داخلی و ۱۰ شرکت خارجی پذیرش شده است که عبارتند از:

- ۱۵ شرکت تولیدی داخلی از صنایع مختلف
- ۱۰ شرکت تولیدی خارجی از صنایع مختلف

اوراق بهادار مبتنی بر کالای پذیرش شده

در سال ۹۵ تعداد ۵ سلف موازی استاندارد و ۲ قرارداد آتی و یک قرارداد اختیار معامله پذیرش شده است که عبارتند از:

۱. قرارداد اختیار معامله سکه بهار آزادی
۲. قرارداد آتی ذرت دانه‌ای
۳. قرارداد آتی زعفران رشته‌ای درجه یک
۴. سلف موازی استاندارد سیمان تولیدی سیمان اصفهان
۵. سلف موازی استاندارد پارازیلین تولیدی پتروشیمی برزویه

۶. سلف موازی استاندارد گندم خوراکی تولیدی کشاورزان
۷. سلف موازی استاندارد پلی اتیلن سنگین F7000 تولیدی پتروشیمی ایلام
۸. سلف موازی استاندارد مرغ منجمد تولیدی گسترش و توسعه صنایع بهپرو
۹. سلف موازی استاندارد اوره گرانول شرکت پتروشیمی شیراز
۱۰. سلف موازی استاندارد تیر آهن ۱۴، شرکت ذوب آهن اصفهان

انبارهای پذیرش شده

شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵، جهت اجرای ماده ۳۳ قانون افزایش بهره‌وری بخش کشاورزی و منابع طبیعی، ۷۳ انبار محصولات کشاورزی در استان‌های تهران، قزوین، کردستان، کرمانشاه، فارس و خوزستان برای محصولات جو دامی و ذرت دانه‌ای پذیرش نمود.

هم چنین جهت راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی زعفران، ۱ انبار در شهر مشهد پذیرش شده است.

۳ انبار در استان خوزستان نیز با هدف راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی ذرت دانه‌ای داخلی، مورد پذیرش قرار گرفته و معاملات پیوسته ذرت دانه‌ای از این طریق راه‌اندازی گردید.

پذیرش انبار و راه‌اندازی معاملات گواهی سپرده کالایی محصولات صنعتی و نیز توسعه تعداد انبارهای پذیرش شده برای فلزات گرانبها همچون سکه طلا، در دستور کار سال ۱۳۹۶ قرار دارد.

کارگزاران

کارگزاران فعال

کارگزاران اصلی ترین نهاد نظام معاملات در بورس کالای ایران می باشند. تا پایان سال ۱۳۹۵ تعداد ۸۳ کارگزاری از سازمان بورس و اوراق بهادار مجوز فعالیت در بورس کالای ایران را اخذ نموده اند. این شرکت های کارگزاری جمعاً دارای ۶۸۳ مجوز فعالیت در بخش های فلزات، فرآورده های نفتی و پتروشیمی، کشاورزی، سیمان، قرارداد آتی، سلف موازی استاندارد فلز، سلف موازی استاندارد پتروشیمی، سلف موازی استاندارد کشاورزی، سلف موازی استاندارد سیمان، معاملات برخط قرارداد آتی، گواهی سپرده کالایی فلزی، گواهی سپرده کالایی کشاورزی، گواهی سپرده کالایی فرآورده های نفتی و پتروشیمی، گواهی سپرده کالایی سیمان و مشاور پذیرش به شرح جدول ۱۹ می باشند.

جدول ۱۹: اطلاعات مربوط به مجوزهای فعالیت کارگزاران

ردیف	نام کارگزاری	فلزات	فرآورده های نفتی و پتروشیمی	کشاورزی	سیمان	قرارداد آتی	سلف موازی استاندارد فلز	سلف موازی استاندارد پتروشیمی	سلف موازی استاندارد کشاورزی	سلف موازی استاندارد سیمان	معاملات برخط قرارداد آتی	گواهی سپرده کالایی فلزی	گواهی سپرده کالایی کشاورزی	فرآورده های نفتی و پتروشیمی	گواهی سپرده کالایی سیمان	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۱	اطمینان سهم	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۵
۲	اقتصاد بیدار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۳	آبان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۸
۴	آپادانا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۴
۵	آتی ساز بازار	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۰
۶	آریا نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۴
۷	آراد ایرانیان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۵
۸	آرمان تدبیر نقش جهان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱
۹	آرمون بورس	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۲
۱۰	آفتاب درفشان فاورمیان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۴
۱۱	آگاه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۴
۱۲	آینده نگر فوارزمی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۳
۱۳	اردیبهشت ایرانیان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
۱۴	ارگ هومن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۳
۱۵	امین آوید	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۷
۱۶	امین سهم	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۳

ردیف	نام کارگزاری	فلات	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	کشوری	سیمان	قرارداد آتی	سلف موازی استاندارد فلز	سلف موازی استاندارد پتروشیمی	سلف موازی استاندارد کشاورزی	سلف موازی استاندارد سیمان	معاملات برخط قرارداد آتی	گواهی سپرده کالایی فلزی	گواهی سپرده کالایی کشاورزی	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	گواهی سپرده کالایی سیمان	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۱۷	ایستاپس پویا	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*		۱۲
۱۸	بازار سهام	*	*	*								*	*	*			۶
۱۹	بانک اقتصاد نوین	*	*	*	*		*	*	*							*	۸
۲۰	بانک پاسارگاد	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*			۱۲
۲۱	بانک آینده	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۴
۲۲	بانک تجارت	*	*		*	*	*				*					*	۷
۲۳	بانک فاورمپانه		*														۱
۲۴	بانک دی	*	*													*	۳
۲۵	بانک توسعه صادرات	*	*	*	*		*									*	۶
۲۶	بانک رفاه کارگران	*	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*			۱۲
۲۷	بانک سامان	*	*	*	*	*	*				*	*	*			*	۸
۲۸	بانک سپه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*			۱۲
۲۹	بانک صادرات	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		۱۴
۳۰	بانک صنعت و معدن	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*		۱۱
۳۱	بانک کارآفرین	*	*	*		*	*	*								*	۷
۳۲	بانک کشاورزی	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*		*	۱۱
۳۳	بانک مسکن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		۱۳
۳۴	بانک ملت	*	*	*	*	*	*	*		*	*	*	*	*		*	۱۰
۳۵	بانک ملی	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۵
۳۶	باهنر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		۱۴
۳۷	بورس ابراز		*														۱
۳۸	بورس بیمه ایران	*	*	*	*	*	*									*	۶
۳۹	بورسیران		*	*	*											*	۴
۴۰	بهمن	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۵
۴۱	برهان سهند		*													*	۲
۴۲	پارس ایده بنیان	*	*	*	*	*	*									*	۷
۴۳	پارس نمودگر	*	*	*	*	*	*									*	۷
۴۴	بانک انصار	*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*		*	۹
۴۵	پارسیان	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*		*	۸
۴۶	پگاه یاوران نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		*	۹
۴۷	پیشگامان بهرور	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۱۰
۴۸	تأمین سرمایه نوین	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		۱۳

ردیف	نام کارگزاری	فلات	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	کشوری	سیمان	قرارداد آتی	سلف موازی استاندارد فلز	سلف موازی استاندارد پتروشیمی	سلف موازی استاندارد کشاورزی	سلف موازی استاندارد سیمان	معاملات برخط قرارداد آتی	گواهی سپرده کالایی فلزی	گواهی سپرده کالایی کشاورزی	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	گواهی سپرده کالایی سیمان	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۴۹	تدبیرگر سرمایه		*	*												*	۳
۵۰	تدبیرگران فردا	*	*	*	*	*	*					*	*	*		*	۱۱
۵۱	توازن بازار	*	*	*	*	*	*	*	*	*			*			*	۱۱
۵۲	توسعه اندیشه دانا		*	*				*								*	۴
۵۳	توسعه سرمایه دنیا	*	*	*	*	*	*				*					*	۸
۵۴	توسعه فردا	*	*		*	*	*	*			*	*	*	*	*	*	۱۲
۵۵	توسعه کشاورزی		*	*		*							*			*	۵
۵۶	مافضا	*	*	*	*	*	*					*	*	*	*		۱۱
۵۷	فبرگان سهام	*	*	*	*	*	*					*	*	*	*		۱۱
۵۸	راهنمای سرمایه‌گذاران	*	*	*	*	*	*				*					*	۸
۵۹	رضوی	*	*	*		*	*				*		*	*		*	۹
۶۰	سپهر باستان	*	*		*	*										*	۵
۶۱	ستاره جنوب	*	*	*	*	*	*	*	*			*	*	*	*	*	۱۲
۶۲	سرمایه و دانش	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۱۱
۶۳	سهام آشنا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۵
۶۴	سهام پژوهان شایان		*	*													۲
۶۵	سهام گستران شرق		*	*													۲
۶۶	سی ولکس	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۱۱
۶۷	سیماب گون	*	*				*	*		*		*	*	*	*	*	۹
۶۸	سینا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۳
۶۹	شهر	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۸
۷۰	صبا جهاد	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۹
۷۱	فارابی	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۱۱
۷۲	فولاد مینا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۳
۷۳	گنجیه سپهر پارت	*	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	۱۱
۷۴	کالای خاورمیانه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۲
۷۵	مبین سرمایه	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۸
۷۶	مدیر آسیا	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۱۳
۷۷	مشاوران سهام	*	*				*				*						۳
۷۸	مفید	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۱۰
۷۹	ملل پویا		*														۱
۸۰	مهرآفرین	*	*	*	*	*	*				*	*	*	*	*	*	۶

ردیف	نام کارگزاری	فلات	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	کشورزی	سیمان	قرارداد آتی	سلف موازی استاندارد فلز	سلف موازی استاندارد پتروشیمی	سلف موازی استاندارد کشورزی	سلف موازی استاندارد سیمان	معاملات برخط قرارداد آتی	گواهی سپرده کالایی فلزی	گواهی سپرده کالایی کشورزی	فرآورده‌های نفتی و پتروشیمی	گواهی سپرده کالایی سیمان	مشاور پذیرش	تعداد مجوز
۸۱	نماد شاهدان	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*		۱۰
۸۲	نواندیشان بازار سرمایه	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۸
۸۳	نهایت نگر	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	*	۹
جمع کل																	
		۶۷	۸۰	۶۷	۵۲	۵۳	۵۹	۳۱	۲۴	۱۶	۴۰	۳۷	۴۲	۴۰	۲۰	۵۵	۶۸۳

عملکرد کارگزاران

بازار معاملات کالای فیزیکی

در سال مالی ۱۳۹۵، تعداد ۶۵ کارگزار در بازار معاملات کالای فیزیکی (با احتساب بازار فرعی) به عنوان فروشنده فعال، ۲۵،۴۷۵ هزار تن کالا به ارزش ۳۷۱ هزار میلیارد ریال را به فروش رسانده‌اند که این میزان کالا توسط ۸۰ کارگزار خریداری شده و اطلاعات مربوطه به قرار جدول ۲۰ است.

جدول ۲۰: اطلاعات مربوط به حجم و ارزش معاملات کارگزاران خریدار و فروشنده در بازار معاملات کالای فیزیکی

ردیف	کارگزاران خریدار				کارگزاران فروشنده			
	نام کارگزار	مقدار (تن)	ارزش معاملات (میلیارد ریال)	سهم از کل ارزش (درصد)	نام کارگزار	مقدار (تن)	ارزش معاملات (میلیارد ریال)	سهم از کل ارزش (درصد)
۱	مبین سرمایه	۴,۴۰۹,۸۹۰	۷۸,۷۵۹	۲۱/۲٪	مبین سرمایه	۵,۰۳۲,۳۸۶	۹۰,۲۵۱	۲۴/۳٪
۲	مفید	۲,۲۵۳,۴۵۳	۳۰,۱۴۳	۸/۱٪	باهنر	۲,۵۲۷,۴۸۰	۲۴,۰۵۷	۶/۵٪
۳	باهنر	۳,۳۴۷,۰۰۲	۲۸,۶۶۱	۷/۷٪	فبرگان سهام	۲,۷۷۶,۴۲۸	۲۱,۶۵۴	۵/۸٪
۴	کالای فاورمیان	۸۱۱,۱۰۳	۲۱,۲۴۲	۵/۷٪	ارگ هومن	۹۶,۶۵۶	۱۸,۲۴۳	۴/۹٪
۵	سی ولکس	۱,۵۲۰,۹۵۳	۱۳,۲۸۳	۳/۶٪	بانک رفاه کارگران	۹۴۵,۴۲۵	۱۷,۴۲۶	۴/۷٪
۶	بانک کشورزی	۹۱۱,۰۱۶	۱۰,۹۹۰	۳/۰٪	بانک ملی	۵۱۹,۷۴۶	۱۷,۲۲۳	۴/۶٪
۷	توازن بازار	۸۷۰,۳۸۱	۱۰,۱۲۰	۲/۷٪	سی ولکس	۱,۸۳۵,۲۲۹	۱۶,۷۷۱	۴/۵٪
۸	فبرگان سهام	۱,۳۱۹,۵۷۴	۹,۰۸۲	۲/۵٪	سینا	۱,۹۹۴,۰۳۰	۱۶,۱۳۳	۴/۴٪
۹	سینا	۶۳۴,۷۳۶	۸,۳۱۷	۲/۲٪	مفید	۱,۴۹۹,۲۳۵	۱۳,۸۷۷	۳/۷٪
۱۰	راهنمای سرمایه‌گذاران	۲۲۰,۶۱۱	۷,۰۷۳	۱/۹٪	صبا جهاد	۴۲۵,۴۶۱	۱۳,۲۹۹	۳/۶٪
۱۱	سایر کارگزاران	۹,۱۷۶,۲۴۹	۱۵۳,۳۳۵	۴/۳٪	سایر کارگزاران	۷,۸۲۲,۸۹۲	۱۲۲,۰۷۶	۳۲/۹٪
جمع کل		۲۵,۴۷۴,۹۶۹	۳۷۱,۰۰۷	۱۰۰/۰٪	جمع	۲۵,۴۷۴,۹۶۹	۳۷۱,۰۰۷	۱۰۰/۰٪

بازار معاملات قراردادهای آتی

در سال ۱۳۹۵، تعداد ۵۱ کارگزار در معاملات قراردادهای آتی فعال بوده‌اند که آمار مربوط به تعداد و ارزش قراردادهای معامله شده از طریق آن‌ها به شرح جدول ۲۱ می‌باشد.

جدول ۲۱: اطلاعات مربوط به تعداد و ارزش قراردادهای آتی معامله شده توسط کارگزاران

ردیف	نام کارگزار	مجموع تعداد قرارداد فرید و فروش	مجموع ارزش فرید و فروش (هزار ریال)	سهم از کل ارزش (درصد)
۱	آگاه	۸۷۱,۱۶۶	۱۰۶,۵۶۶,۷۳۱,۹۵۰	۱۳/۷
۲	مفید	۷۶۸,۳۴۳	۹۳,۶۲۵,۹۷۱,۰۵۰	۱۲/۰
۳	پیشگامان بهرور	۴۱۷,۲۵۵	۵۰,۸۹۱,۶۲۲,۰۰۰	۶/۵
۴	بانک تجارت	۴۰۰,۹۰۷	۴۹,۱۷۰,۵۸۵,۳۵۰	۶/۳
۵	بانک کشاورزی	۳۸۷,۷۸۶	۴۷,۳۸۷,۷۷۷,۹۰۰	۶/۱
۶	توسعه سرمایه دنیا	۳۴۰,۵۱۶	۴۲,۶۳۸,۵۴۲,۰۰۰	۵/۵
۷	اقتصاد بیدار	۲۴۱,۷۰۰	۲۹,۹۸۵,۷۷۴,۵۰۰	۳/۸
۸	سهم آشنا	۲۴۰,۳۰۷	۲۹,۵۰۸,۲۲۸,۲۰۰	۳/۸
۹	سرمایه و دانش	۲۱۸,۵۳۵	۲۶,۷۳۴,۳۷۱,۲۰۰	۳/۴
۱۰	فارابی	۱۸۸,۴۷۹	۲۳,۴۰۴,۳۶۶,۴۵۰	۳/۰
۱۱	سایر کارگزاران	۲,۳۲۹,۴۹۰	۲۸۰,۵۶۸,۰۹۵,۹۰۰	۳۵/۹
	جمع کل	۶,۴۰۴,۴۸۴	۷۸۰,۴۸۲,۰۶۶,۵۰۰	۱۰۰/۰

وضعیت مالی

مقایسه‌ی بودجه و عملکرد

جدول ۲۲: مقایسه‌ی بودجه و عملکرد در سال ۱۳۹۵

شرح مساب	عملکرد سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)	بودجه سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)	تغییرات نسبت به بودجه (درصد)
درآمد حاصل از کارمزد معاملات	۴۲۷,۰۲۴	۴۱۰,۱۴۴	۴/۱
مق درج و پذیرش کالاها و انبارها	۲۵,۹۵۸	۲۳,۲۴۸	۱۱/۷
مق عضویت	۷,۹۲۰	۷,۹۵۳	(۰/۴)
درآمدهای عملیاتی	۴۶۰,۹۰۲	۴۴۱,۳۴۵	۴/۴
بهای تمام‌شده درآمدهای عملیاتی	(۱۶۵,۹۳۲)	(۱۶۰,۸۷۲)	۳/۱
هزینه‌های اداری و تشکیلاتی	(۱۴۳,۹۳۸)	(۱۳۸,۶۹۱)	۳/۸
هزینه‌های عملیاتی	(۳۰۹,۸۷۰)	(۲۹۹,۵۶۳)	۳/۴
سود عملیاتی	۱۵۱,۰۳۲	۱۴۱,۷۸۲	۶/۵
هزینه‌های مالی	(۲۳۵)	(۲۳۹)	(۱/۷)
خالص سایر درآمدها و هزینه‌های غیرعملیاتی	۱۹۰,۰۹۳	۱۸۷,۳۹۴	۱/۴
سود ناشی از فعالیت‌های عادی قبل از مالیات	۳۴۰,۸۹۰	۳۲۸,۹۳۷	۳/۶
مالیات	(۳۱,۳۶۳)	(۳۲,۶۴۵)	(۳/۹)
سود خالص	۳۰۹,۵۲۷	۲۹۶,۲۹۲	۴/۵
سود خالص هر سهم قبل از کسر مالیات	۳۷۹	۳۶۵	۳/۶
عایدی هر سهم پس از کسر مالیات	۳۴۴	۳۲۹	۴/۵

عملکرد مالی

جدول ۲۳: مروری بر عملکرد مالی

شرح	سال ۱۳۹۵ (میلیون ریال)	سال ۱۳۹۴ (میلیون ریال)	درصد تغییرات
درآمدهای عملیاتی	۴۶۰,۹۰۲	۳۳۶,۵۵۶	۳۶/۹
هزینه‌های عملیاتی	(۳۰۹,۸۷۰)	(۲۶۸,۷۶۶)	۱۵/۳
سود عملیاتی	۱۵۱,۰۳۲	۶۷,۷۹۰	۱۲۲/۸
هزینه‌های مالی	(۲۳۵)	(۵۲۷)	(۵۵/۴)
خالص سایر درآمدها	۱۹۰,۰۹۳	۱۷۵,۸۱۹	۸/۱
سود قبل از کسر مالیات	۳۴۰,۸۹۰	۲۴۳,۰۸۲	۴۰/۲
مالیات	(۳۱,۳۶۳)	(۱۲,۶۶۷)	۱۴۷/۶
سود خالص	۳۰۹,۵۲۷	۲۳۰,۴۱۵	۳۴
سود هر سهم (ریال)	۳۴۴	۲۵۶*	۳۴

* سود هر سهم در جدول فوق بر مبنای ۹۰۰ میلیون سهم محاسبه و درج گردیده است.

نسبت‌های مالی

جدول ۲۴: نسبت‌های مالی

شرح	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۴
نسبت‌های نقدینگی		
نسبت جاری	۱۵/۶	۹/۹
نسبت‌های اهرم مالی		
نسبت بدهی	۰/۰۷	۰/۰۸
نسبت‌های سودآوری (درصد)		
نرخ بازده جمع دارایی‌ها	۲۵/۳٪	۲۲/۲٪
نرخ بازده حقوق صاحبان سهام	۲۷٪	۲۵٪
نسبت‌های سودآوری بر مبنای سهم		
سود هر سهم (EPS) - ریال	۳۴۴	۵۱۲
سود نقدی هر سهم (DPS) - ریال	۳۵*	۵۱
جریان نقدی هر سهم - ریال	۲۳۰	۲۴۳

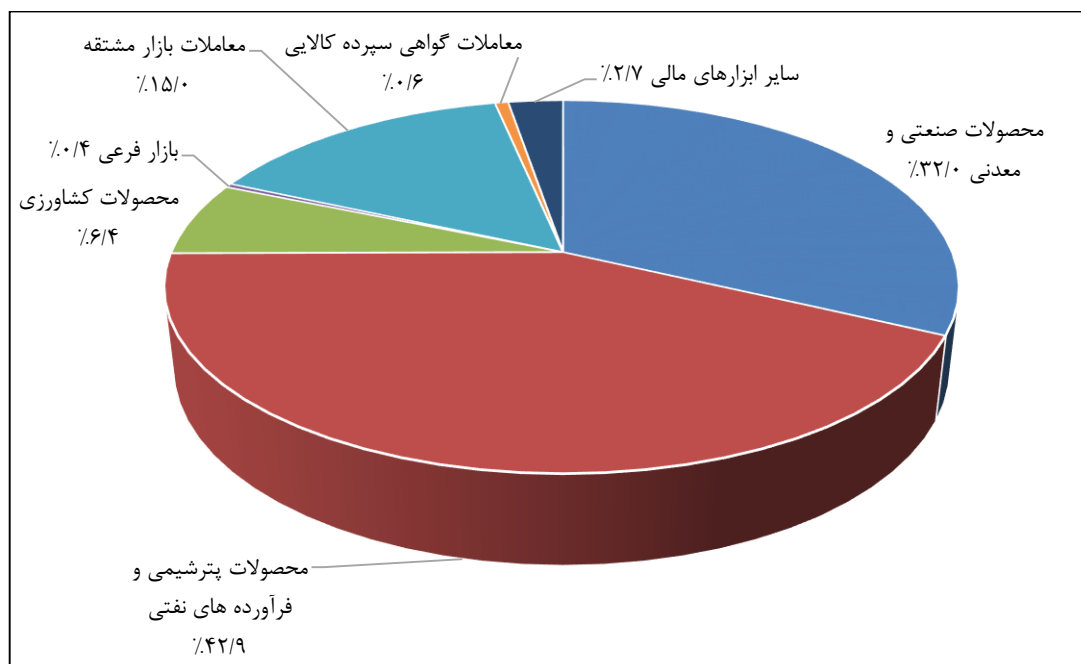
* پیشنهاد هیئت‌مدیره

درآمد حاصل از کارمزد معاملات

در سال ۱۳۹۵ ترکیب درآمد کارمزد حاصل از معاملات به شرح جدول ۲۵ و شکل ۲۹ می باشد:

جدول ۲۵: سهم گروه های کالایی بازار فیزیکی و اوراق بهادار مبتنی بر کالا در درآمد حاصل از کارمزد معاملات (میلیون ریال)

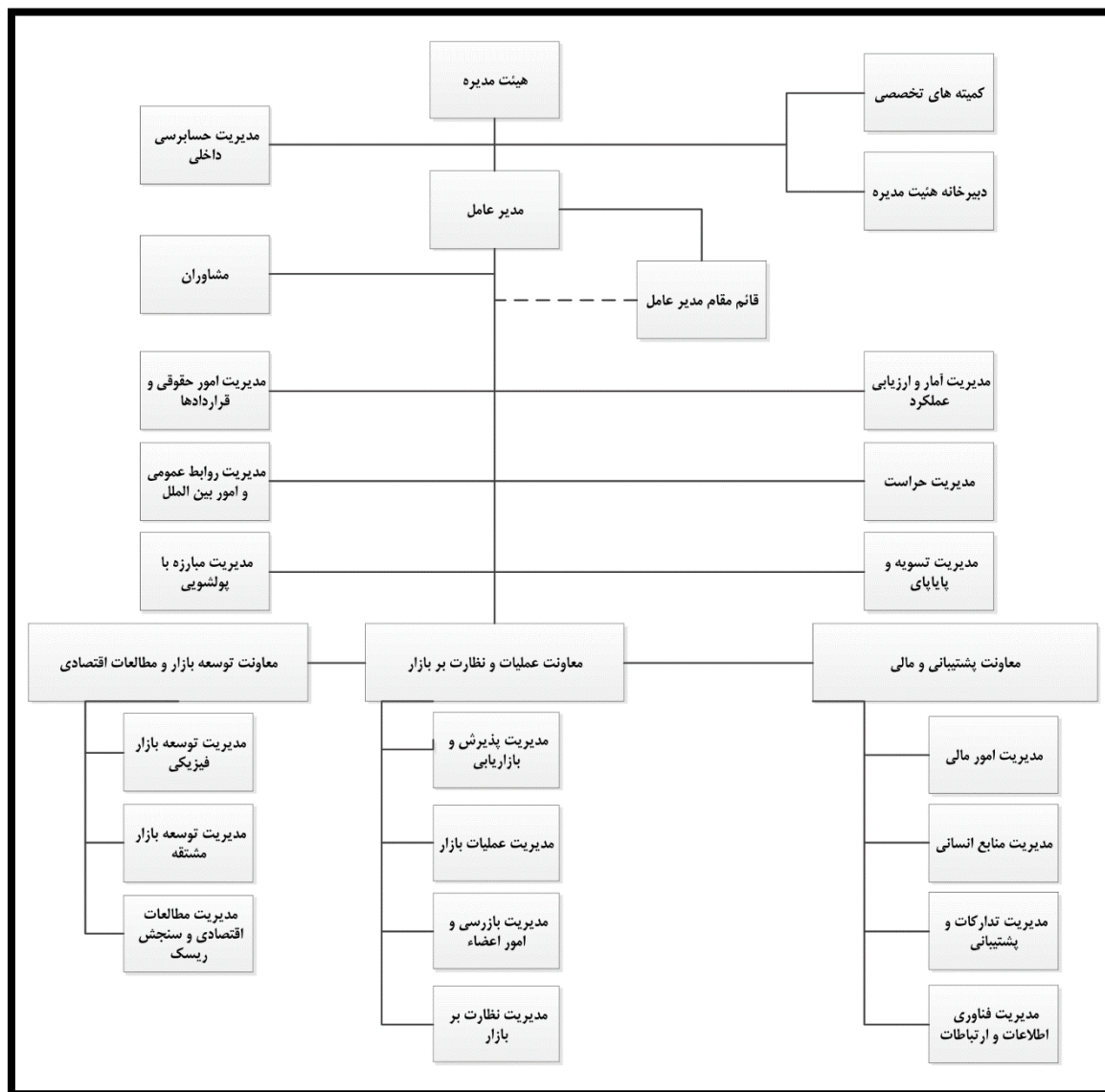
سال ۱۳۹۴		سال ۱۳۹۵		شرح
سهم (درصد)	ارزش (میلیون ریال)	سهم (درصد)	ارزش (میلیون ریال)	
۳۳/۵	۱۰۲,۳۲۵	۳۲/۰	۱۳۶,۷۴۹	ممصولات صنعتی و معدنی
۵۱/۵	۱۵۷,۱۱۸	۴۲/۹	۱۸۳,۰۸۷	ممصولات پتروشیمی و فرآورده های نفتی
۳/۰	۹,۱۸۵	۶/۴	۲۷,۴۸۹	ممصولات کشاورزی
۰/۱	۱۹۴	۰/۴	۱,۴۸۳	بازار فرعی
۱۱/۱	۳۳,۹۶۴	۱۵/۰	۶۴,۱۴۱	معاملات بازار مشتقه
۰/۳	۹۶۴	۰/۶	۲,۷۴۸	معاملات گواهی سپرده کالایی
۰/۵	۱,۳۶۳	۲/۷	۱۱,۳۲۷	سایر ابزارهای مالی
۱۰۰/۰	۳۰۵,۱۱۳	۱۰۰/۰	۴۲۷,۰۲۴	جمع کل



شکل ۲۹: سهم گروه های کالایی و قراردادهای آتی از کارمزد در سال ۱۳۹۵

نظام راهبری شرکت

ساختار سازمانی



شکل ۳۰: ساختار سازمانی شرکت بورس کالای ایران

لازم به ذکر است ساختار سازمانی شرکت تغییری ننموده و مانند سال گذشته می باشد.

هیئت مدیره

هیئت مدیره‌ی منتخب سهام‌داران در سال ۱۳۹۵ با برگزاری ۲۲ جلسه، تلاش کرده است علاوه بر ایفای مسئولیت خود در قبال سهام‌داران، به مسئولیت خود در قبال سرمایه‌گذاران و سایر ذی‌نفعان بورس کالای ایران، به‌عنوان یک نهاد ملی نیز متعهد باشد.

جدول ۲۶: مشخصات اعضای هیئت مدیره و مدیرعامل شرکت

ردیف	اعضای هیئت مدیره	نماینده	سمت	مدت زمان
۱	منصور یزدی‌زاده	شرکت ذوب آهن اصفهان (سهامی عام)	رئیس هیئت مدیره	از ابتدای دوره هیئت مدیره ۹۴/۰۳/۱۸
۲	محمدرضا سروش	شرکت گروه بهمن (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت مدیره	تا تاریخ ۹۵/۰۷/۰۴
۳	مهدی شریفی نیک‌نفس	شرکت گروه بهمن (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۹۵/۱۲/۱۹
۴	محمود اکبری مززعچه	شرکت فولاد مبارکه اصفهان (سهامی عام)	نایب رئیس هیئت مدیره	از ابتدای دوره هیئت مدیره ۹۴/۰۳/۱۸
۵	مسین فزلی	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	عضو هیئت مدیره	تا تاریخ ۹۵/۰۹/۰۲
۶	ممسن عبدالمی	شرکت کارگزاری بانک کشاورزی (سهامی خاص)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۹۵/۱۲/۱۹
۷	ومید باقری	شرکت سرمایه‌گذاری نفت و گاز و پتروشیمی تأمین (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از ابتدای دوره هیئت مدیره ۹۴/۰۳/۱۸
۸	شعبانعلی داورپناه	شرکت سرمایه‌گذاری فوارزمی (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از ابتدای دوره هیئت مدیره ۹۴/۰۸/۲۵
۹	مهدی قدمی	شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	تا تاریخ ۹۵/۰۵/۱۱
۱۰	علی نیکچری	شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۹۵/۰۷/۰۵ تا تاریخ ۹۵/۱۲/۱۹
۱۱	مسین بهاری	شرکت گروه مالی ملت (سهامی عام)	عضو هیئت مدیره	از تاریخ ۹۵/۱۲/۱۹
مأمدمسلطانی‌نژاد		مدیرعامل		

همواره هیئت مدیره کوشش داشته است تا با ایجاد حاکمیت کارآمد بر امور شرکت در راستای منافع سهامداران و تعادل در منافع ذی نفعان مختلف اعم از مشتریان بازار، کارکنان و کارکردهای ملی در جامعه گام بردارد و در جهت ایفای کارا و مؤثر وظایف خود، فعالیت خود را در قالب کمیته‌های تخصصی شامل کمیته‌های تدوین مقررات، رسیدگی به شکایات، حسابرسی و بازار سازمان‌دهی نموده است.

الف- کمیته‌ی تدوین مقررات

این کمیته مسئول بررسی کلیه‌ی مقررات پیشنهادی و تایید آن جهت طرح در هیئت مدیره‌ی شرکت می‌باشد. اعضای این کمیته در سال ۱۳۹۵ در ۱۰ جلسه تشکیل شده، مقررات به شرح جدول زیر را بررسی و تصویب نمودند.

جدول ۲۷: اقدامات کمیته‌ی تدوین مقررات

ردیف	شرح
۱	بررسی فرایندهای اجرایی شرکت از جمله فرایندهای مدیریت بازرسی، کمیته پذیرش مشتریان و ...
۲	بررسی و تصویب دستورالعمل مناقصه
۳	بررسی و تصویب اعلامیه ماده ۱۲ دستور العمل معاملات
۴	بررسی و تصویب اعلامیه ماده ۲۳ دستور العمل پذیرش
۵	بررسی و تصویب اعلامیه ماده ۴ دستور العمل ثبت سفارش

ب- کمیته‌ی حسابرسی

این کمیته، مسئول نظارت بر کار حسابرسان داخلی و مستقل، پیشنهاد حسابرس مستقل به هیئت مدیره یا سهامداران به منظور انتصاب، پیشنهاد میزان حق الزحمه و عزل حسابرس مستقل، بازنگری و تأیید فعالیت‌های مربوط به حوزه‌ی حسابرسی و نیز کسب اطمینان از انجام اقدامات اصلاحی به موقع و صحیح توسط مدیریت برای کنترل ضعف‌ها، کاستی‌ها و سایر مشکلات شناسایی شده از سوی حسابرسان و همچنین بررسی راه کارهای افزایش درآمدهای شرکت می‌باشد. کمیته مذکور طی سال ۱۳۹۵، در مجموع ۱۲ جلسه تشکیل داده است. اعضای این کمیته در سال ۱۳۹۵ اقداماتی به شرح جدول زیر انجام داده‌اند:

جدول ۲۸: اقدامات کمیته‌ی حسابرسی

ردیف	شرح
۱	انتخاب نظام مدیریت ریسک، ارزیابی و نظارت بر پیاده‌سازی آن
۲	انتخاب سافت‌وار و نظارت بر پیاده‌سازی سیستم‌های مالی و هزینه‌یابی
۳	ارزیابی سافت‌وار کنترل داخلی شرکت و میزان پایبندی به آن
۴	ارزیابی و نظارت بر عملکرد مالی شرکت در فواصل زمانی یک ماهه و انحرافات آن از بودجه مصوب سالانه
۵	ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در فواصل زمانی سه ماهه
۶	بررسی و ارزیابی صورت‌های مالی سالانه و میان دوره
۷	نظارت بر عملکرد حسابرس مستقل و ارزیابی گزارش‌های حسابرس مستقل در فصول صورت‌های مالی و کنترل داخلی
۸	ارزیابی آیین‌نامه‌ها و دستورالعمل‌های مالی جهت پیشنهاد به هیئت مدیره

ج- کمیته‌ی رسیدگی به شکایات

این کمیته حسب ماده‌ی ۳۵ قانون بازار اوراق بهادار تشکیل و مسئولیت رسیدگی به تخلفات انضباطی کارگزاران، کارگزار-معامله‌گران، ناشران و سایر اعضای خود از مقررات این قانون را، طبق آیین‌نامه‌ی انضباطی خود دارد. اعضای این کمیته در سال ۱۳۹۵ به وظایف خود به شرح جدول زیر عمل نموده‌اند:

جدول ۲۹: اقدامات کمیته‌ی رسیدگی به شکایات

ردیف	شرح
۱	بررسی آرای پیشنهادی کمیته رسیدگی به تخلفات سازمان بورس و اوراق بهادار در خصوص ۳۰ پرونده تخلفاتی شرکت‌های کارگزاری عضو طی ۵ جلسه و پیشنهاد رای مد نظر کمیته به هیئت مدیره جهت تصویب و ابلاغ به کارگزاری مربوطه

د- کمیته بازار

کمیته بازار در سال گذشته ۲ جلسه با حضور مستقیم اعضا تشکیل داده و ۱۳ جلسه به صورت کمیته فرعی تشکیل داده است که نتایج آن در هیئت مدیره مطرح گردیده است. در جلسات این کمیته بررسی روند بازار کالاهای بورسی از قبیل محصولات کشاورزی، پتروشیمی، صنعتی و ... مورد بررسی قرار گرفته و به مسائل و مشکلات پیرامون آن پرداخته شده است.

حسابرس مستقل و بازرسی قانونی

حسابرس و بازرس قانونی شرکت، مؤسسه حسابرسی اصول پایه فراگیر می‌باشد و براساس قانون تجارت تعیین حق‌الزحمه حسابرس برعهده‌ی مجمع محترم می‌باشد که در سال مالی مورد گزارش مبلغ ۶۰۰ میلیون ریال تعیین گردیده است.

نیروی انسانی

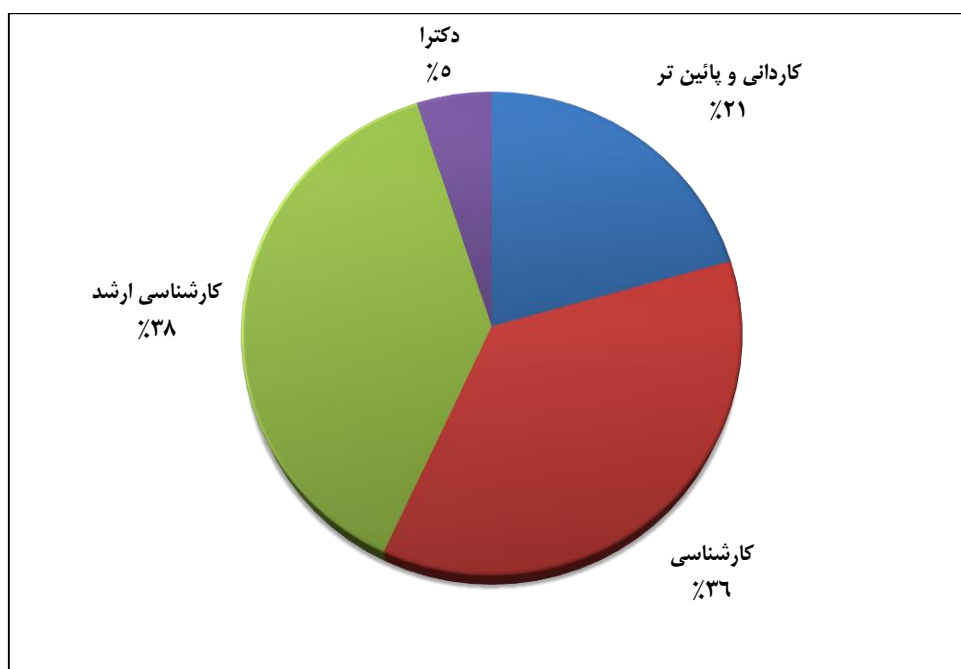
در سال مالی ۱۳۹۵، برنامه‌ریزی و توسعه منابع انسانی در کنار به‌سازی، حفظ و نگهداشت نیروی انسانی کارآمد و پویا به‌منظور استفاده‌ی مؤثر و هم‌افزایی در منابع انسانی از اولویت‌های شرکت بورس کالای ایران بوده است. تدوین، بازنگری، اصلاح و بهبود رویه‌های اجرایی و دستورالعمل‌های مرتبط با حوزه منابع انسانی، بروزرسانی و تکمیل استاندارد آموزشی و شرح مشاغل، تدوین شاخص‌های عملکردی کارکنان، پیاده‌سازی سیستم ارزیابی عملکرد ۳۶۰ درجه و برگزاری دوره‌های آموزشی عمومی و تخصصی برای کلیه کارکنان در جهت توانمندسازی شغلی از جمله اهم اقدامات اساسی در این راستا بود. در پایان سال مالی مورد گزارش وضعیت نیروی انسانی از ابعاد مختلف به‌شرح جداول ۳۰ و ۳۱ و شکل‌های ۳۱ و ۳۲ است.

جدول ۳۰: تعداد کارکنان شرکت براساس جنسیت در پایان سال ۱۳۹۵

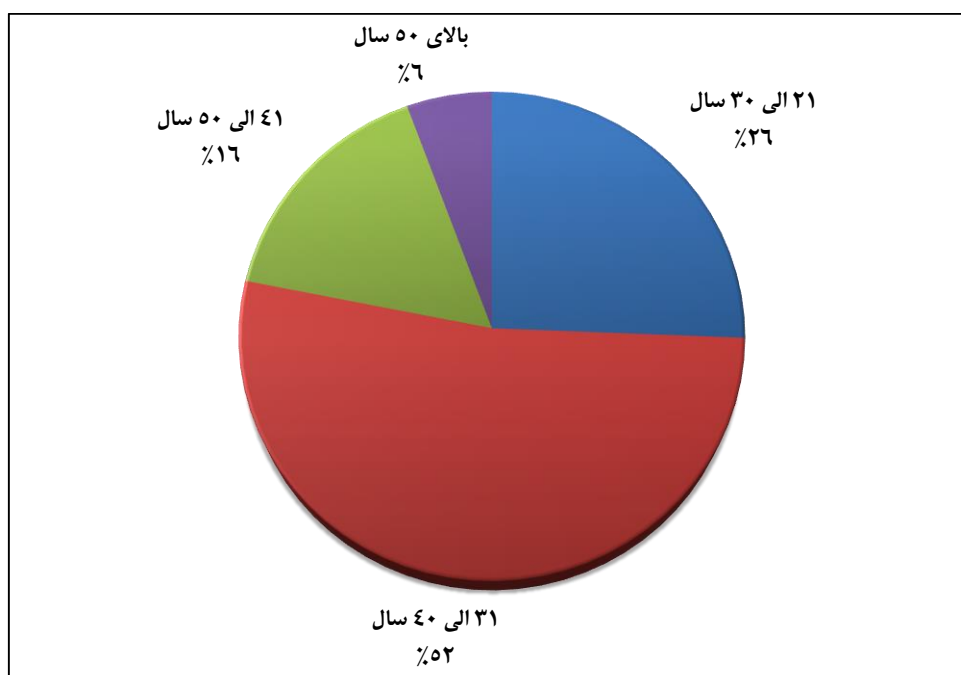
جنسیت	سال ۱۳۹۵	سال ۱۳۹۴	افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
مرد	۱۱۲	۱۱۸	(۶)
زن	۴۸	۴۸	۰
جمع	۱۶۰	۱۶۶	(۶)

جدول ۳۱: تعداد کارکنان شرکت براساس تحصیلات در پایان سال ۱۳۹۵

مقطع تحصیلی	سال ۱۳۹۵		سال ۱۳۹۴		افزایش (کاهش) تعداد کارکنان
	تعداد	سهم از کل (درصد)	تعداد	سهم از کل (درصد)	
کاردانی و پایین‌تر	۳۳	۲۰/۶	۳۶	۲۱/۷	(۳)
کارشناسی	۵۸	۳۶/۳	۶۲	۳۷/۴	(۴)
کارشناسی ارشد	۶۱	۳۸/۱	۵۹	۳۵/۵	۲
دکتری	۸	۵/۰	۹	۵/۴	(۱)
جمع	۱۶۰	۱۰۰/۰	۱۶۶	۱۰۰/۰	(۶)



شکل ۳۱: ترکیب کارکنان شرکت براساس سطح تحصیلات در پایان سال ۱۳۹۵



شکل ۳۲: ترکیب کارکنان شرکت براساس سن در پایان سال ۱۳۹۵

کمیته‌ها و شوراهای

شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵ به منظور بهره‌گیری مستمر از دیدگاه‌های کارشناسان، از نظرات دو شورای معاونین و شورای پژوهشی و همچنین ۸ کمیته تخصصی در حوزه‌های فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات، تدوین مقررات، پذیرش مشتریان، مدیریت ریسک، ارتباطات و اطلاع‌رسانی، قراردادهای آتی، نظارت بر برنامه عملیاتی و منابع انسانی بهره برده است. شوراهای و کمیته‌های مذکور در طول سال گذشته، ۱۲۱ جلسه تشکیل داده‌اند.

اولویت‌های سال ۱۳۹۶

شرکت بورس کالای ایران در سال ۱۳۹۵ عناوین برنامه عملیاتی سال ۱۳۹۶ را به همراه شاخص‌های عملکردی و نقشه استراتژی مرتبط، تنظیم و ابلاغ نموده است. بر اساس موارد مذکور و در نظر گرفتن راهبردهای هشت‌گانه اشاره شده در قسمت‌های پیشین، اهم اولویت‌های برنامه‌ای شرکت در سال ۱۳۹۶ به قرار زیر است:

[۱] راه‌اندازی:

أ. معاملات قراردادهای اختیار معامله روی محصولات هم‌چون ذرت و جو

ب. معاملات برخط (آنالین) اختیار معامله

ج. معاملات مجازی قراردادهای مشتقه (رونمایی در دهمین نمایشگاه بورس، بانک و بیمه)

د. معاملات پیمان‌های آتی و سوآپ کالایی

ه. قرارداد آتی قیر

و. بازار مشتقه ارزی (معاملات قراردادهای آتی و اختیار معامله)

ز. صندوق‌های کالایی

ح. معاملات اوراق خرید دین کالایی

ط. تابلو مناقصه

ی. معاملات گواهی سپرده کالایی محصولات صنعتی و پتروشیمی

ک. معاملات پیوسته گواهی سپرده کالایی بر روی پسته

ل. معاملات حق‌الامتياز

م. بازار معاملات تهاتری

ن. معاملات حراج دوطرفه در بازار فیزیکی

[۲] پذیرش انبارها در خارج از ایران و در مناطق آزاد برای تحقق اهداف صادراتی

[۳] عرضه شکر به صورت سلف جهت پوشش تقاضای شش ماهه ابتدایی سال

[۴] تدوین شاخص ساخت مسکن و ایجاد ابزار پوشش ریسک بازار ساخت مسکن

[۵] طراحی مدلی جهت انتشار بلیط حمل و نقل

[۶] ایجاد زیرساخت‌های رتبه‌بندی مشتریان

[۷] طراحی و اجرای سیستم مدیریت ریسک یکپارچه

[۸] طراحی و ایجاد بسترهای معاملات الگوریتمی (Algorithmic trading) و معاملات پربسامد (High-frequency)

[۹] استراتژیک محور شدن وجه تضمین معاملات اختیار

[۱۰] توسعه تعاملات بورس کالا با روسیه و کشورهای عضو مجمع اقتصادی اوراسیا

[۱۱] توسعه، بهبود و یکپارچه سازی سامانه های عملیاتی و اطلاع رسانی شرکت بورس کالای ایران

[۱۲] ایجاد بستر بازاریابی بین المللی و جذب مشتری خارجی

[۱۳] ایجاد زیرساخت های ارتباطی با بورس های منطقه ای

[۱۴] پیشنهاد سرفصل های آموزشی در خصوص بورس کالا به وزارت علوم

[۱۵] اجرای بند الف ماده ۳۲ قانون برنامه پنج ساله ششم توسعه جمهوری اسلامی ایران (مصوب ۱۳۹۵/۱۲/۱۴)

مجلس شورای اسلامی: «به منظور کاهش التهابات بازار کالاهای اساسی کشاورزی و کاهش نوسان غیرعادی فصلی محصولات کشاورزی و به منظور کاهش بار مالی دولت برای تأمین نقدینگی در گردش و هزینه تبعی مورد استفاده در سیاست های تنظیم بازار و تأمین ذخایر محصولات راهبردی (استراتژیک)، شرکت بازرگانی دولتی ایران یا هریک از شرکت های دولتی مسئول تنظیم بازار هر محصول به تشخیص وزارت جهاد کشاورزی، حسب مورد، براساس برآوردهای ماهانه، فصلی و سالانه عرضه داخلی و تقاضای هر یک از محصولات، نسبت به اتخاذ موقعیت مناسب خرید یا فروش در قراردادهای سلف و ابزارهای مالی موضوع بند (۲۴) ماده (۱) قانون بازار اوراق بهادار جمهوری اسلامی ایران مصوب ۱۳۸۴/۰۹/۰۱ بر روی هر یک از دارایی های مشمول صدر این بند در چارچوب مقررات بازار سرمایه اقدام می نمایند.»

پیشنهاد هیئت مدیره

هیئت مدیره ضمن تشکر از حضور مؤثر سهام داران محترم در جلسه‌ی مجمع عمومی عادی سالیانه صاحبان سهام سال مالی منتهی به ۱۳۹۵/۱۲/۳۰، تقاضا دارد با توجه به سیاست طرح‌های توسعه‌ای شرکت از جمله خرید ساختمان، ارتقاء زیرساخت‌های نرم‌افزاری و سخت‌افزاری، ایجاد امکانات لازم جهت پذیرش کالاهای جدید، توسعه‌ی معاملات قراردادهای آتی، اختیار معامله، گواهی سپرده کالایی، سلف موازی استاندارد، پذیرش انبارهای تحت نظارت و گسترش فعالیت‌های منطقه‌ای و بین‌المللی، ضمن تصویب صورت‌های مالی با پیشنهاد تقسیم سود نقدی به مبلغ ۳۵ ریال به ازای هر سهم موافقت فرمایند.